હાજર ઇમામની સાલગ્રેહના શુભપ્રસંગે ગવાતા
ગાયનોનો સંગ્રહ.

સાલગ્રેહ સંગ્રહ

ભાગ ૧ લો.

જેમાં કોમના જાણીતા લેખકો મી.-મુરાદઅલી, વરતેજી, ચુનારા,
મીમ, અબ્દ, કાશમ, મુખતાર વગેરેની કલમોથી
લખાયલા તથા ન્યુ ડીઝાઇનનો ઇસમાઇલી
હાજર ઇમામ સાહેબના ફોટા સહિત.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર.

માસ્તર મહમદઅલી રતનશી.

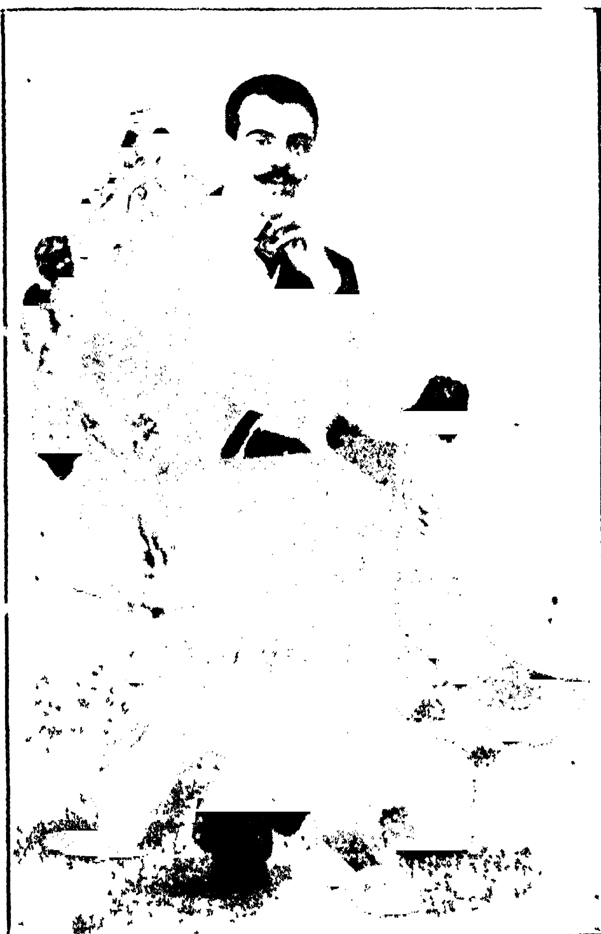
ઠે. ઇમ્પીરીયલ મ્યુઝીક કલાસ
બીડીબજાર નવાબની મસજીદની બાજુમાં—મુંબાઈ નં. ૯

આવૃત્તિ ૧ લી] સને ૧૯૧૫ પ્રત ૫૦૦૦

અમદાવાદ—જમાલપુર નં ૬૫૦ ધી 'નટવર' પ્રેસમાં
ભોગીલાલ નાગરદાસ શાહ(?) વાળાએ છાપ્યું

કીમત ચાર આના.

[illegible]

[illegible]

હાજર ઈમામની સાલગ્રેહના શુભ પ્રસંગે ગવાતા ગાયનોનો સંગ્રહ.

મુરાદ ૧.

રંગને ઉમંગ સંગ જન્મની ખુશયાલી
સુલતાન મહમદ શાહાનો જનમ અમો ભાગ્યશાળી રંગ૦
પેરામણી મેવાના ખુમચાં હાથમાં ફુલની થાળી
ઠાઠ માઠ સરવે સાથ ખોજા જમાત ચાલી-- રંગ૦
ખાનેથી જમાત પધારી આવી સાહેબની વાડી
દાંડીઆની ધુમ મચે ખુબ પડે તાળી-- રંગ૦
રંગશું કેશર તણો ગુલાબ જળ ગુલાલી
ઘેર ઘેર ગાન તાન દીપતી દીવાળી-- રંગ૦
હા હા હા હા હો હોહો હો ખુશીની ખુશયાલી
સુલતાન મહમદશાહને ભેટે આ અમો ભાગ્યશાળી-- રંગ૦
ફરજંનડીને ફરૂ અરજી નજર કરો દયાળી
મુરાદ પુરજો મારી જે દરશન પાઉં દાળી— રંગ૦

ગરીબ ૨.

સુલતાન શાહને સંભાળો પ્રીતેથી પીયારા
સુલતાન શાહને સંભાળો
લક્ષણ સારા સંધ કરીને ધીયાન રૂદીઆ માંય ધીયારો
તારા અંતરમાં સનેહથી સાધો માયાથી મનડું વારો—
નરન કળકી નામને ભજીએ એ છે વધારણ હારો—

સાહેબ નામ છે મહારસ મીઠો સંસાર સરવે ખારો--
હરદમ હરડે હેત ધરીને સેવોને સુખ કરનારો—
નોધારાનો આધાર એ છે સૃષ્ટીનો સરજણ હારો--
સેવક થઇને શાહાને આરાધે મહેર કરો મૌલા મારો—
કહે ગરીબ ગુરૂ ગીયાન ગ્રહીને અંતરમાંહે ઉતારો--

મુરાદ ૩.

મહમદસુલતાંકા હય પીયારા નામ નામ નામ
મેરે મૌલાકા હય પીયારા નામ નામ નામ--
જુઠોકી જુલમત દુર હુઇશબ
આયે કોરટમે જબવો નેક નામ નામ નામ--
બારે તઆલા જલદ પીલાદે
ઇશકે મૌલાકો ભરકે હમકો જામ જામ જામ--
ચાહે તું દીદાર ગર રોઝે મહેશર
કર તું ઇયાદ ઉનોકી શુબ્હો શામ શામ શામ—
વસ્ફ સુલતાંકા કીસ્સે રકમહો
મુરાદ કલંમ યહાંપે અપની થામ થામ થામ--

અલી ૪.

સુલતાન શાહાના જનમનો દીન છેરે
કરો આનંદ ઉમંગ ઓછવનો શનછેરે--
રમો રંગમાં સઉજન રમણીયતથારે
વાણી વદો વીધ જનો હેતપ્રીતથારે—
રીજે સાહેબ સુલતાન સમ ભાવથારે
આવો આવો સોભાગ્યવંતા હાવથારે
પત રાખશે પ્રબલ ધણી પરમારથારે

જે કોઈ કરશે સુકૃત્ય સદાચારથીરે—
ભાવ ધરશે જો કોઈ બ્રહ્મ ગીનાનથીરે
ઇ બચશે ઇર્ષાને અભેમાનથીરે
ઓ એ ભાઇઓ નાચો સુરતાલથીરે—
તમને વહે ઉઠશે એવી ચાલથીરે
રદયામાં રાખજો રણકાર એના રાજનુંરે—
ફરીથી કર નહી જડે એવા શરતાજનુંરે—
નિઃસ્વારથી થઇ સમરો સુલતાનનેરે
મુકો કુડ કપટને હશદ રાનનેરે--
બાળથી બચજો સાચા સઉ સારથીરે
રહેજો હરદમ હાજર આભુષણ ચારથીરે
કીધાં કર્તવ્ય કારમાં આપે જયારથીરે
છે અલીતણો આશરો ત્યારથીરે--

મુરાદ ૫.

સુલતાંને મહમદકી યે જુશતજુ હય
મીલે બસયે સુલતાંયેહી આરઝુ હય—
સમાયાહય જબસે મેરી આંખમે તું
જીધર દેખતાહું ઉધર તુહી તું હય—
હએ શેરે ખુદાકા હરએક જાપે જલવા
મેરે દીલમે ઉસ ન.મકી રંગોબુ હય
નીકલ જાવેજા મેરી તેરે જીકરમેં
ઇલાહી મેરે દીલકી યે આરજુ હય— ગુ૦
જો મરદુદ હય મુનકર હો શાહે અલીકા
વો મલઉન હય લ્યાનતી ઉસપે થું હય— ગુ૦

મુરાદ તબહી પાવેગા અપનીવો દીલસે
કહેગા ન જબએ ઓ તુહી તુહી તુ હય--

મીમ ૬

અલી અલી અલી જપનીત આલી અલી
સુલતાન શાહકો શમર વો હએ ગાદીનશીન અલી-
અજ રોઝ ઉનકા જનમ હુવા બાગેગુલીસ્તામે
દુનીઆમે મચા શોર કરો યાદ યા અલી-
મુબારકી તુમે અય ભાઇઓ શાલ ગરેકી
હશોમીલો ખેલો કુદો અલી અલી-
આજ રોજ ઇદકા હયે ખુશીઆં મનાઓ તુમ
દીદાર ઉમીદ દીલકી બરલાવે અલી અલી-
હએ મોમકો તેરે શીવા નહી હય આસરા
જપતા હએ સુબહો શામ યા અલી અલી

મીમ ૭

યા ખુદાવંદ યા સુલતાન મહમદશાહ દાતાર
તેરે કુરબાન યા સુલતાન મહમદશાહ દાતાર
તેરે દીદારકી ઉમીદ યા શાહ ઇમામ
યે હય અરમાન યા સુલતાન મહમદશાહ દાતાર
દીનો ઇમાંકા તું મુખત્યાર હય મેરે માલા
તુ મેરબાન યા સુલતાન મહમદશાહા દાતાર
મએ ગુનાહોસો દબાજાતાહુ યાશેરે ખુદા
હુ ગુન્હેગાર યા સુલતાન મહમદશાહ દાતાર
કુનીશીલાહ જબ વો ગએ તો અનલ હકબોલા
હય તેરી શાન યા સુલતાન મહમદશાહ દાતાર

તેરે દરસેજો ફીરા ઉસકા હયન નામોનીશા
વોહય ફીનાર યા સુલતાન મહમદશાહ દાતાર
મીમ હય આપકા દરપેગે સદા દેતા હએ
તુહી મુખત્યાર યા સુલતાન મહમદતાહા દાતાર

કાસમ ૮

સખી ચાલો સુલતાન શાહના બાગમાંરે
ગીત ગાએ રૂડા ગુલતાનમાંરે–
વાગે વાજીંત્ર રૂડા રંગ રીતથીરે–
ગાએ ગરબા સહીયર મળી પ્રીતથીરે–
આજે સોનાનો સુરજ ઉગીઓરે
સુ મારગનો રસતો સુજીઓરે–
એલો એલો ગરબા ને રંગરીતથીરે
રમો જમો સાહેલીના સંગથીરે–
કર જોડીને દાસજ ગાય છેરે
રૂડા મોમનની ઉમેદ પુરી થાય છેરે–

મુરાદ ૯

મહમદ સુલતાંસે રો ઓશબ દીલકો હમારે કામ હએ
જગડેકો અબ જહાંનકે દિલસે મેરા સલામ હએ
આંખ ખુલિવોરાઝમે આયા નઝર વો મહજબી
વીરદે ઝબાં હમારે બસ મહમદ સુલતાં કા નામ હએ
તમામ ઝમાને કર દિયા ગુલશને દિતે અહમદિ
સારિ જહાં ઉનીસે બસ રોશન હુવા મુદામ હએ
આઈ બહાર બાગમે ફુલ ખીલે શજર ખીલે
બુલબુલકે લબપે હરઘડી મહમદ સુલતાંકા નામ હએ

મુરાદકા બહેરે ગમસે અબ બેડા લગાદો પાર તુમ
સુમરન તુમારે નામકી બસ હમકો સુબ્હો શામ હએ

મુરાદ ૧૦

સમરો મહમદ સુલતાનને ભજે મુગતંજ થાય
મારા વીરલારે તમે સમજી લીઓ શાન—સમરો
પહેલા મચ્છજ અવતારમાં સંખાસરનો સંઘાર
ગૌતમ ભગતને તારીયા તિતાર્યાં ભવપાર—સમરો
બીજે કૌરભ રૂપમાં અમરીખનો ઓધાર
મધુક્રીટકને છેદે આ રતન કાઢે આ દશચાર—સમરો
ત્રીજે ત્રીકમ દાઢે ધરી મોર દાણવ સંઘાર
ધ્રુ ભગતને તારીયા કીધી વન માંએ સાર—સમરો
ચોથે રૂપે નર સંગમાં મારીઓ હરણો રાકાસ
પ્રહેલાદની પ્રીત પાળવા થંભથી થયા પ્રકાશ—સમરો
પાંચમે રૂપ વાએમણ ધરી આવ્યા બળને દુઆર
કમળા ધનને તારવા બળને ચાંપ્યો પઇઆર
છઠે ફરસી રાંમ રૂપમાં કમળા પતીનો નીસતાર
સસ્ત્ર અરજાણ સંઘારીયા છગ કરી અપાર—સમરો
સાતમે રામ અવતારમાં હરીચંદનો ભરણ
રાવણને ત્યાં મારીઓ ગારીઓ કુંભકરણ—સમરો
આઠમો નિજી રૂપમાં કીધી સેહેવની સાર
કંસાસરને છેદીઓ છેદી પુતનાં નાર—સમરો
નવમે બુધ અવતારમાં દુરજોધનનો સંઘાર
પાંચે પાંડવને તારીયા કરોડી નવનો ઓધાર—સમરો
દશમે અત્રીજીના રૂપમાં છેદે કાલીંગો સાર

કમળા કુંવરને તારસે તારે સુરજા રાણી નાર-સમરો
દસ અવતારને ઓળખી રાખી દૃઢ વીસવાસ
પુરજો મૂરાદ મારા મનની હું છું ભગતનો દાસ-સમરો

અલી ૧૧

પ્રીતેથી સતપંત ધ્યાવો પીયારા બંધુ આ—પ્રીતેથી
આ અવની બની રંગ બેરંગી
તેનાપર નહી લલચાવો—પીઆરા બંધુ આ.
સતથી ચાલશે ગતમાં આવશે
તે લાગશે સુલતાન શાહને પ્યારો—પ્યારા બંધુ આ.
જુઠને તજો હરને ભજો તો
રાજી રહેશે એ લહેરી લાલો—પ્યારા બંધુ આ.
આપ ગમાવોને એક ફળા જાણો
તો આગલ આવશે આરો—પ્યારા બંધુ આ.
બાર મ દેખોને અંદર પેખો
તો દીદાર દેશે છબીલો બાવો—પ્યારા બંધુ આ.
દાસ અલી કહે સમરણ કરલે
તો-રાજ કરાવશે વૈકુંઠ વાલો-પ્યારા બંધુ આ.

અલી ૧૨.

સુલતાન શાહને વધાવો પ્રીતેથી પ્યારા;—સુલતાન.
ધન્ય ઘડી ધન્ય પલ ધન્ય ધન્ય ધન્ય ધન્ય,
સુલતાન જન્મમેઆનું દહાડો-દહાડોરે—આજે.
કરો ખુશી ખુશયાલી ઘડી આવી આનંદ કારી,
હેત રસે રંગ રેલીયા મચાવો-મચાવો આજે.
ઘેર ઘેર ગાનતાન અવતર્યા સુલતાન સામ,

લેહથી લગની લગાવી ગીત ગાવો–ગાવોરે–આજે.
રમો રમો રંગે સંગે ડાંડીઆ રાસ ઉમંગે,
ઉછરંગે ઉતસવના ઢોલ બજાવો, બજાવોરે—આજે.
ઇસમાઇલી ઇદ આજે ગુણ ગાવો વાજે ગાજે,
હીંડોલે હાજર ઇમામને જુલાવો જુલાવો—આજે.
હરડે હરખ ન માય મનડુ મલકાઇ જાય,
કહે 'અલી' સુલતાન શાહને કાજે કાજેરે—આજે.

ગીમ ૧૩.

આજે સુલતાન શાના જન્મનો દીવસ આનંદ સઉ કરોરે લોલ,
આજે રંગ ઉમંગનો લેજો લાભકે શુભ ઘડી પામીયા રે લોલ;
આપણા ઘટની અંદર કરજો રાસ લીલા સુખ માણજો રે લોલ.
સઉ હળી મળી દીનનો લેજો લાભકે તો ફળ પામશો રે લોલ.
આપણાગુરૂ સત ગુરૂજીની એવી વાણીકે હળી મળી ચાલજો રે લોલ.
સ્વામી વીનતી અમારી ધરજો કાન કે વેલા આવી મેહેર કરોરે લોલ.
અમારા અવગુણને તમે ગુણ કરી જાણોકે દયા હીત લાવજો રે લોલ.
"મમ" દીલની ઉમેદ કરજો પુરીકે દીદાર આપજો રે લોલ.

ગીમ ૧૪.

આજે આનંદ અપાર સુલતાન મહમદશાના જનમનો દીન છે,
ચાલો ઇસમાઇલી બાળ કાંડી મોલે ડાંડીયા રાશની ધુમ છે.
સરવે હેતેપ્રીતે ગાઓ રૂડાં ગીત લાવો લઇએ આજે હ્રદય પ્રફુલીત,
હરખમાં મનમસ્ત છે—આજે.

સાખી–મુબારકી સાલ ગ્રેહની, આપે ઇસમાઇલી બાળ;
આશીશ ગુરૂની અચલ રહો, એમ ઇચ્છે આબાળ,
સુલતાનશા આવોરે છબીલા છોગાળા સુલતાન શાહ આવોરે-

હરખ બતાવોરે, આંસુડા લુછીને હરખ બતાવોરે,
દાસી જાણીને પ્રીતમ પ્યારા દીદાર આપોરે.

સાખી—સુલતાન શાહને સેવીએ, મહમદના મજ શાર;
અલી નામ આરાધીએ, ઉતરીએ પેલે પાર,
"મમ" જોડું હાથ દીન બંધુઓને દીદારની ઊમેદ છે;
દયા કરજો દયાલ વહેલા પધારો હીંદમાં સઉ આતુર છે.

મીમ ૧૫.

આજે સુલતાન મહમદશાહના જન્મનો દીવસ છે,
આનંદ કરો સહુ હળી મળી, પ્રેમેથી ગીત ગાઓ ગુલતાનથી;
મહેર કરે વૈકુંઠ નાથ ધણી—આજે.
બાઇયુ ભાઇયુ સરવે મલી કરી વાડી ને કાડી મોહલે જાય,
દાંડીયા રાસના ધુમ પડે વાવટા રોસનાઇનો પાર નહી—આજે.
મુબારકી આપુ સાલ ગ્રેહની સરવે દીન ભાઇયોને;
હરખ માય ન અંતરમાં બોલો ધન્ય ભાગ "મમ" ઇસમાઇલી.—આજે.

મુરાદ ૧૬.

મારા મહમદ સુલતાન સાથે કામ છેજી;
રૂદીઆમાં મારા વસે રામ છેજી—મા૦
માળા રે દીલની હરદમ જપુ છું;
જેના દરશનની મુને હામ છેજી—મા૦
દરશન દેવાની કૃપા કરજોજી;
બંદો તમારો ગુનેગાર છેજી—મા૦
મહેર કરીને દયા ધરજોજી;
ઈ મુરાદ પુરણ હો છેજી—મા૦

મુરાદ ૧૭.

નિંદ્રામાંથી જાગી, તારિ મોહીની મુજને લાગી,
મારા મહમદ સુલતાન સુહાગી મએ દુનિયાને છે ત્યાગી–નિં૦
આવો મારા આંખોના તારા, મઉલા ભેદ છે તારા ન્યારા;
મારા છો મુરશીદ પ્યારા, હુ દરશનનો વેરાગી—નિં૦
આપ્યો મારફતનો ઉપદેશ, રહું ફકીરી વેશ;
મારા છે મુરશીદને આ દેશ, માયાની કુડી મનથી ભાગી–નિં૦
પાળુ મુરશીદ કરો બોલ, તોડું નહીં હું કોલ;
મારા મનમાં કીધો તોલ, મુરાદ બંદા ખાકી—નિં૦

મુરાદ ૧૮.

મૌલા તેરે ભેદકો કીને ન પાયા, અજબ ખેલ તુંને બનાયા–મૌ૦
અહદ હોકે અહમદ બના હુવે, રાઝ પીનહા બનાયા,
અએન ગએનકા ફરક દિખાકે, આપીમે આપ સમાયા–મૌ૦
બોલા અનલહક દિલસે તેરે, મનસુર સુલી ચડાયા,
શમસ બનકે જબ નીચુ આયા, ખાલ પોશ સટવાયા—મૌ૦
લીખા તુને તુહી સુનાયા, અહદસે આહમદકો આયા;
કુદરતસે તેરે કાયલ બનકે, મુરાદ દિલસે શરમાયા—મૌ૦

મુરાદ ૧૯.

પીયા છાંડ ચલે મોકો બનમેરે, પ્રિત લગાઈ બાલપનમેં—પી૦
બીરહકી આગને જલાયો સારો સીલગ રહી મોરે તનમેં—પી૦
બીનતી કરત હું પૈયા પડત હું વાયદા કીયા હએ નવેંબરમેં–પી૦
ઉનીસો સનસઠ સાલ ચલા હએ, અબ આવેગે પીયા થોડે
દિનમેં—પિ૦
સુલતાન મહમદશા મહેર કરો તુમ મુરાદ પુરિ કરેગે કોન
દિનમેં—પિ૦

સએર

સાલગ્રેહ (૩૬) મી, સુલતાનશાની આજ,
આશા મનની સફળ કરો. અરજ સુણો મહારાજ.

મીમ ૨૦

મારા સુલતાન શા રાયરે, હેતે કરી દરશન દીયો
પ્રાયશ્ચિત સરવે જાયરે, હેતે કરી દરશન દીયો
સાલગ્રેહ છત્રીસમીરે, સ્વામી તમારી આજ
વહેલા પધારો હિંદમાં, દીદાર દેવાને કાજરે—હે.
નરને નારી થયા એકઠારે, હરશ ઘણો અપાર
ડાંડીયા રાસની ધુમ છે, રોશનાઇનો નહિ પારરે—હે.
શુકરવારીયા પંજેભાઈ વીનવેરે, કર જોડીને હાથ
મોમનનાં મન પ્રફુલીત કરો, મહેર કરો દીનાનાથરે—હે.

મુરાદ ૨૧

સુલતાનની સાલગીરે આવીરે,
છત્રી સમી સાલગીરે આવીરે, આવી આવી આવીરે—સુલ૦
ડાંડીયા રાસની ધુમ મચાવો, લાઇટની શોભા ભારીરે—સુલ૦
સુલતાન મહમદશાહ વેલા પધારો, વાટ જુવે નર નારીરે—સુલ૦
મહેર કરીને દરશન દેજો પુરજો મુરાદ હમારીરે—સુલ૦

મુરાદ ૨૨

કીં અચે હાંણે મુકે ધીર, અંખીએ બીજા ભરીભરી વહેતો નીર
દુખજીયુ ગાલીયું કે કે સુણાયા, કેર સુણે પંજીપીડ
મુંજણ અસાકે નથો લગે સારો, વેલા અચો આઈ પીર
મનજી મુરાદુ આઇ પુરી કરીયો, માફ કરો તકસીર
અખીએ મીજા ભરી ભરી વહેતો નિર.

મુરાદ ૨૩

સરપે આંખોપે કલેજેપે બીઠાઉ તુજકો—એ રાગ

યા સુલતાને મહમદ હું દીલો જાંસે તલબગાર તેરા
એક મુદતસે હું બસ તાલીબે દીદાર તેરા—યા
ખ્વાહીસે હુરન જનતકી તલબ હએ મુજકો
મેરે આકા મેરે મોલાહું ગીરફતાર તેરા—યા
શરબતે દીદસે આપને મુજે સેરાબ તું કર
જાંબ લબ હએ બખુદા તાલીબે દીદાર તેરા—યા
અએ મસી હાએ ઝરાં જલદ ખબર લો મેરી
નીમજાં બાસતરે ફુરકતપે હએ બીમાર તેરા—યા
મસ્તહું મસ્તહું બસ તેરી મોહોબતસે મુદામ
એક ઝમાનેસે હું બસ બુલ બુલે ગુલઝાર તેરા—યા
આરઝુ હએ મુરાદકી શહે હરદો સરા
દેખું હરબાર ઇન આંખોસે મગે દીદાર તેરા—યા.

મુરાદ ૨૪

માડી મુને લગન લઇ પરણાવો, લગન લઇ પરણાવો.
માંહેરામાં મોહન સંઘ બેસુ, લેવુ પરણ્યાનો લાવો,
સમરથ ધણીનો હાથ મલે તો, જન્મ સફળ થાએ મારો—માડી.
મારી માવડી હું થઇ આવડી, વાત ચીતમાં કાંઇ લાવો
ધના જોશીને મુહુરત પુછી લ્યો, નંદ જસો દાને કહાવો—માડી.
સુગળ વસ્તુ વારીને બેઠી, ભુલી નથી એકે દહાડો
રામ કૃષ્ણ તમે વહેલા પધારો, તરસીઆને કાંહે તરસાવો—માડી.

મીમ ૨૫

આજે આનંદ કરો નર નારી તમો,
નર નારી તમો બહેન ભાઇયું તમો; આજે૦

સાલગ્રેહ સાડત્રીશમી સુલતાનશાહની આજ,
નર નારી સૌ હેતથી હળો મળો સૌ આજ;
આનંદ આનંદ કરો ખુશી રંગ રાગમાં,
હળી મળી પાડો તાળી તમો; આજે૦
આજ દિવસ રળીઆમણો હસો બોલો નરનાર,
ધન ઇશમાઇલી બાળનો શોભાનો નહિ પાર;
ભાઈ ચાલો કાંડી મહોલે જઇએ આનંદ કરવાને,
ખુબ પ્રિતેથી ડાંડીઆ રાસ ચાલો રમવાને. આજે૦
સુલતાનશાહ તમ વિનવું, કર જોડી બેઉ આજ,
વેલા પધારો હિંદમાં દીદાર દેવાકાજ;
આવો આવો " મમ " મારા સુલતાનશાહ,
પુરજો મુરાદ મારા મનની તમો. આજે૦

મીમ ૨૬

સુંદરતા શોભે આજ ભારી,
સુલતાન મહમદશાહના જનમનો છે દહાડો
વાહ વાહ જાઉં વારીઆજી. સુંદર૦
સાડત્રીશમી સાલગ્રેહ સુલતાન મહમદ શાહની,
આજ દિવસ છે આનંદકારી. સુંદર૦
આજની શોભા મારા મનથી ન વિસરેજી,
રંગ રાગ જામ્યો અતિ ભારી; સુંદર૦
બાઇયું ભાઇયું હળી મળી જાય કાંડી મહોલે,
ડાંડીઆરાસ લાઇટની શોભા ભારી. સુંદર૦
સુલતાન મહમદ શાહ આવો દીદાર દેવાને આવો,
વાટડીયું જુએ નર નારી; સુલતા૦

શુકરવારીઆ પંજે ભાઇઓ તમને રે વિનવે છે,
બોલો સુલતાન શાહની જયકારી; સુલતા૦
દીલની મુરાદુ મારી પુરીરે કરજોને,
ચરણોમાં રાખજો મોરારી. સુલતા૦

મીમ ૨૭

સુલતાન શાહ તારી કામણુ કરનારી, હિંદમાં વાંસલડી વાગી.
મીઠી વળી મોહક મન વશ કરનારી,
હિંદમાં વાંસલડી વાગી. સુલતા૦
મન વશ કરનારી સ્વર સુણતાં લાગે સુખકારી,
હું ઘેલી હું ઘેલી તમ વિણ થઈ છું નીઝારી,
હિંદમા વાંસલડી વાગી. સુલતા૦

મીમ ૨૮

કવ્વાલી.

સુલતાં એક નજરીયામેં તીર જાઊંગી,
બીન દેખ તેહારી મૈ મર જાઊંગી. સુલતાં૦
આવો સુલતાં મોહે દરસ દીખાવો,
મુશા નહિ કે મૈ ડર જાઊંગી. સુલતાં૦
પ્રીત તે હારી મન મેં રખુંગી
પુછેગા કોઇ મુકર જાઊંગી. સુલતાં૦
“ મીમ ” કે દર પે અગર જાઊંગી,
સોહાગન બનકે સંવર જાઊંગી. સુલતાં૦

અલી ૨૯

રાગ ગરબો.

જઇ પોચાડો મુંને મારા શાહ કને
રહેબર રાજ જઈ પોચાડો મુંને મારા શા કને

અહદમાં આવી રહો યા રંકને બોલાવી લો
જુદાઇથી જરૂર નથી આરામરે. રહેબર રાજ.
સરમ રાખ શીરોમણી સંગે રહે સુલતાન ધણી,
આ અલગપણે અંગે લાગી લાહાયરે. રહેબર રાજ.
ફીકલડીના કાલાવાલા કાને શા લગાડજો,
કર જોડું હું કૃપા કરો આધારરે. રહેબર રાજ.
આજી પડી બારણે વાલાજી વ્હાલ વધારજો,
સ્હાય કરો સરૂને અલી સરતાજરે. રહેબર રાજ.

અલી ૩૦

કાફી

વેસો અચ તું વિલાત મીંજા મૌલા,
દીદાર દીસી દીલ ખુશ થીએ અલ્લા. અલ્લા—વેસો.
પલો પથરે આરૂ અરજ ગુજારીયાં,
વેરીઅ મકર આંઊ વસીસે તાજે. અલ્લા—વેસો.
મીઠડે નેણ શાણે મુકે ઇસ્ક ડે યા અલી,
હીન ગોલેજે આઇઓ તું વાલી. અલ્લા—વેસો.
અરજ ગરજ મુહીજી સુણે તું સાહેબ,
રૂઅધે મુહીજી રાતુ વીનનતીયું. અલ્લા—વેસો.
મુંજી દેહ દુખી તો ધારા નીમાણી,
અચી વશ વીચમે "અલી" ચેડાયાણી. અલ્લા—વેસો.

મુરાદ ૩૧

મેં તો તેરે દાસનકી હું દાસ સાહેબ કબ પૂરોગે આશ,
જળ ડુબત ગજ રાજ ઊગારીઓ રૂક રહયો જાગ સારી.
એક બેરો તેરો નામ લીઓ હે કર કર દ્રઢ વિશ્વાસ. મેંતો૦

ध्रु तारीओ, प्रेहलाद ऊगारीओ सारीयो हरीचंद्र काज,
भरी सभामें राख लइरे द्रौपदी केरी लाज. मेंतो०
હાથ જોડકે કરૂં બીનતી સુલતાન મહમદ પાસ,
મૂરાદ કરદો સબકી પુરી તુમ બીન ખડી ઉદાશ. મેંતો૦

મુરાદ ૩૨
લાફીંગ

સાલગ્રેહનું સુંદર અવસર જોઇ થાય ગલગલીઆં,
સારૂં સારૂં જમવા માટે પેટ થાય પલ પલીયાં
મુરઘી બેદાં.નાન ચાંપ ખાઉં ઉનાં ફુલ ફુલીયાં
બીરીયાની કડી ચાવલ ખાવા જીવ મારે ટલ વલીયાં.
હા હા!!...હા હા!!... હા હા!!... હાહા!!...
કટલેસ સીખ સમોસા આહા કવાબ કોસા કોસા.
ચપ ચપ ખાઉં મોજ ઉડાઊં આપો કોઈ .ભાઇ પૈસા.
હા હા!!... હા હા!!... હા હા!!... હા હા!!...
ફાલુદો ને આઇસક્રીમની પલેટ ઉડાઊં ઝાજી
જીંજર સોડા લીંબુ પીયું ઠંડો તાજી તાજી
ચાએ કાફી પી પાનની પટી ચાવું હું થાઊં રાજી
ખવડાવનારો કોક મલે તો વાહવાજી વાહવાજી
હા હા... હા હા... હા હા... હા હા...
હું કેવો સાદો સોજ્ને તોપણ આખર ખોજો
“મુરાદ” સઉને સાલગીરીનો દીન મુબારક હોજ્ને.
હા હા... હા હા... હા હા... હા હા...

આનંદ ૩૩
૧

આનંદ આજે ઉલટીયો, સજ્જન સ્નેહ અપાર,
પ્રેમ સહીત વાંચો સઉ, ધન ધન નરને નાર.

૨

પ્રેમ ફુલવાડીમાં ગયો, ન જોયો પ્રેમનો ઘાટ,
ફુલની છાબડી હાથમાં, જોયા કર્યો દીન રાત;

૩

સુલતાન નામજ લેવીયે, મહમદ નામજ સાર
અલી નામ આરાધીએ, ઉતરીયે પહેલે પાર.

૪

સાલગ્રેહ (૩૮) મી, સુલતાન શાહની આજ,
રંગ રાગ ધામ ધુમથી, કરો ખુશાલી આજ.

મીમ ૩૪

વાહ વાહ આજે કેવો સુંદર અવસર સુલતાન મહમદ
શા દાતારનો જન્મનો દીવસ આજ.
છે ખુશાલી આજ, કરો ખુશાલી આજ;
ઇશમાઇલી ભાઇઓ આવો, સુલતાન શા વધાવો.
હર્ષના ગીત ગાઓ, મોતીડે વધાવો,
સુલતાનશા વહેલા આવો, દયા મન લાવો,
કરમ અમપર ફરમાવો ને હીંદમાં પધારો,
સુલતાનશાહ વહેલા આવો, દયા મન લાવો;
સઉ ઈસ્માઇલી ભાઇઓને ખુશાલીનો નહિ પાર,
હાં... હાં... હાં... હાં... હાં... ઇસમાઇલી.
છે ડાંડીયારાસનો તાલ અહીં, ને રોશનાઇનો પાર નહિ;
મન માન્યો દિવસ આજ સહી વાહ ખુશાલી વાહ,
સરવે ભાઇઓને ખુશાલીની આપું હું મુબારકી ખાસ
સુલતાનશા મુજ સેવકની પુરી કરજો સઉ આશ

કર જોડીને વીનવું છું યા સુલતાન,
યા મહમદ સુલતાન, યા મહમદ સુલતાન.
મુજ " મીમ " ની વીનતી ઉર ધરજો
સઉની ઉમેદ પુરી કરજો હાં...હાં...હાં...હાં...હાં...ઇસિમાઇલી.

મીમ ૩૫

મેરે દીલમે હયે નકશ સુલતાં સુલતાં,
હવાને ભીલાઇ સદા સુલતાં સુલતાં. મેરે.
કોહેતુર મુશાને જલવા જો દેખા,
તો ગશ ખાકે કહેને લગા સુલતાં સુલતાં. હવા.
તુફાનમે નુહકી કીસ્તી અટકી,
વો પાર હુઇ જબ કહા સુલતાં સુલતાં હવા.
સલમાનકો શેરને જબકે ઘેરા,
બચાઇ હય જાં જબ કહા સુલતાં સુલતાં હવા.
કહુંગા હય દીલસે ઉલફત જો તેરી,
તો યુસુફને શરમા કહા સુલતાં સુલતાં હવા.
અહદ ઓર અહમદકા પરદા જો ઉલટા,
મીટા " મીમ " એ સુલતાં સુલતાં. હવા.

મીમ ૩૬

અમ વિનતી સ્વીકારો, સુલતાનશાહ દાતાર,
મન વાત કંઇ વીચારો, સુલતાનશાહ દાતાર—અમ.
અમ રંકને વીસારી, પરદેશમાં સીધારી,
હવે હીંદમાં પધારો, સુલતાન શાહ દાતાર—અમ.
અમે દાસ છઇએ તારા, કરજો મહેર પ્યારા,
દીદાર તો દેખાડો, સુલતાન શાહ દાતાર—અમ.

સૃષ્ટિના આપ કર્ત્તા, સરવેના દુઃખ હરતા,
નોધારાના છો આધાર, સુલતાન શાહ દાતાર—અમ.
ઝાઝું શું કહીએ તમને, આશીશ દેજો અમને,
દીધાં વચન પાળો, સુલતાન શાહ દાતાર—અમ.
કર જોડીને કહું છું, સુલતાન ઉર ધરજો,
હવે "મીમ" ને મટાડો, સુલતાન શાહ દાતાર—અમ.

અલી ૩૭

સુલતાન ગોરે વના આઉં તોતે—ટેક

દીલજા જાની દીલજો ધણી તું, મુકેરે મોલા આડેતો તુંહી તું.
બ્યે કોઇસે દીલ ન ટરે તો—સુલતાન.
કોડ કોડામણો તુંતો દેખાજે, બ્યે સે મુંજી દીલ નતી ધ્રાજે
તોજી લહેર મેં આંઉં લુડાતો—સુલતાન.
રૂમ જી કથણી તોકે સુણાઇયાં, અવર કોઇકે નતોરે ભાઇઆ;
મુજી દલ સાંણુ દમ ભરાતો—સુલતાન.
જીવ "અલી" હાંણે ઉથી વનેતો, વેરીયમ મ કર હાંણે વત વનેતો
તોજે તવલ્લુદ જે દીઅ ગુરાંતો—સુલતાન.

અલી ૩૮

વેલેરો વર મીઠડન શાહરે, દીલ તું ધર મુંજી ધાંઆરે—વે.
ફીરાક મેં તોજે ફીરાંતો, માર્યો હીતે મારે—વેલેરો.
ફુરકતમેં હી ફીટી વીયારો, હાંણે હલ વારે,
દીદાર દીસણુજો દર્દ દીલમેં, મુકે તો ગારે—વેલેરો.
દો કર સભની લડેવયા શે દીલ ડીનાઇટારે,
હણ સભે લુટાએ તોકે હથા મ છડ હારે—વેલેરો.
રાતો ડી મુકે રંજ થીએતો, દીલમેં ધુંઈ બારે,
ફુખડા મુહીજા મેટમડેતું અચી દીલ ઠારે—વેલેરો.

સુલ્તાન મોહમદ આએ " અલી " ઈ આયો આય ધારે,
હીત હલીઅ આંઉ હીતો ચા, હાંણે હણુ મતા ગારે—વેલેરા.

અલી ૩૯

સુલતાન શાહ કેવી, તારી રીત,
સાંમી તારે નખરે લોભાણાં રે—સુલતાન.
મોહન મલવાને મારે, મન દોડી ચાલ્યું ત્યારે,
છોગાળે છેતર્યા મુને છેક, છોડી ચાલ્યાં છરરરરરરે—સુલતાન.
અલબેલા આગળ જઈ, વીનતીથી વીનવ્યું રે,
દરશનનું દીઓ મુને દાન, ચાલી ગયાં ચરરરરર રે—સુલતાન.
દુખના દરીયા માંહે મારૂં, મનડું દોહલે છે રે;
આવીને તારો ભવ પાર, આવી ચાલ્યાં અરરરરર રે—સુલતાન.
શરણે રાખોને સ્વામી, અરજ સુણો અંતરજામી;
દાસ " અલી " ની અરજ ઉર ધાર, ફરો નહી ફરરરર રે—સુલતાન.

અલી ૪૦

સુલતાન શાહ મારો રૂડો શામ રૂડો શામરે,
આવો તો પ્યારા પ્રીતમ ગોઠડી કરીયેજી—સુલતાન.
વહેલા આવોને વહાલા, ભીડ ભાંગો નટવર લાલા;
હું શરણે તમારે આવો આમ આવો આમ આવો આમ રે—આવો.
સાહેબ સુંદર શામા, દીયોને દરશન રામા;
પામરની પ્રીતે આણો ધ્યાન, આણો ધ્યાન આણો ધ્યાનરે—આવો.
અપરાધી ચરણે તારે, સામી આવ્યો તુજ આધારે,
દીલ દીવ્ય કરીને દેજો શાન, દેજો શાન દેજો શાન રે—આવો.
ભેટોને ભુદર રાયા, ચિત્ત તુજ ચરણે લાયા,
દાસ "અલી" ને આપો દર્શ દાન, દર્શ દાન દર્શ દાનરે—આવો.

મુખતાર ૪૧

વારે ચડી વહેલા આવોરે, સુલતાન શાહજી વારે ચડી વહેલા આવો.
તમ વીણુ અંધારૂં કાળું, લાગે નહિ કાંઇએ સારૂં;
કરગરી કહું છું હું, આવો આવોરે સુલતાન.
આવીને શાનજ આલો, ભુલડાને મારગે લગાડો;
હેતે હેતારસ પાવો, પાવોરે. સુલતાન.
તમો છો દેવ દયાળુ, વળી છો પરમ કૃપાળુ;
જેથી મુજ મનમાં ભાવ્યો, ભાવ્યોરે, સુલતાન.
સંસારી સંબંધ ત્યાગી, થયો તમતણો વૈરાગી;
સેવાને અમુલખ લાવો, લાવોરે, સુલતાન.
કનૈયા લક્ષણ છોડો, "મુખતાર" થઈ બંધન તોડો;
નહિતો એળે જન્મારો, મારોરે. સુલતાન.

મુરાદ ૪૨

સુલતાન શાહ પધારી, દરશન આપો નીઝારી. સુલ૦
મુંબઈ મુકી વિલાયત વસાવી, એતો ન વાત છે સારી,
મયા ધરીને વહેલા આવીને, શુધ હવે લેજો અમારી,
દયા કરી લેજો ઉગારી. સુલ૦
વાટ જુએ છે સુલતાન તારી, મુંબઈમાં નર નારી,
હાથ જોડી હું અરજ કરૂં છું, નજર કરો દયા ધારી,
શરણુમાં રાખો તમારી. સુલ૦

વરતેજી ૪૩

અહો સુલતાન ! થઉં કુરબાન ! તુંહી ઇમાન ! મારૂં છે !
ધરૂં તુજ ધ્યાન ! રહું ગુલતાન ! સદા એ તાન ! મારૂં છે !
રૂડો રેહબર તું મારો છે ! વસીલો એક તારો છે !

સફળ જન્મારો મારો છે ! ભલુ એ જ્ઞાન મારૂં છે !
ગુનાહ દરિયામાં ડુબેલી, બચાવો નાવડી વેલી !
તુંહી બળવંત છો બેલી, ખરૂં અભિમાન મારૂં છે !
તુંહી સાહેબ જમાનાનો, તુંહી હાદી જમાનાનો !
તુંહી મહાદી જમાનાનો, અચળ એ ધ્યાન મારૂં છે !
તુંહી સલવાતનો સાહેબ, તુંહી ઝાહેર નથી ગાયેબ !
ગણું ફરમાન તુજ વાજેબ, ખરૂં કુરઆન મારૂં છે !
અહો અલી વેશ અંગરેજી, હકીકી રાહ રંગરેજી !
કીધો રંગીલો વરતેજી, સદા એ ગાન મારૂં છે !

મુરાદ ૪૪

નામે અલીપે જાન કો કૂરબાન કીજીએ,
કુરબાન અપના દીન ઓર ઇમાન કીજીએ.
દીલ ચાહતા હયે છોડકે દુનીયાંકે કામકો,
સુમરન અલીકે નામકી હરઆન કીજીએ.
તાકત નહિ કલમમે લીખે વસકે મુરતુઝા,
ગુંગી ઝબા હયે કીયા બયાં વોહ શાન કીજીએ.
ચલ આલ અલીકે પાસ તું મુરાદ સરકે બલ,
કુરબાન ઉસ જનાબપે યહ જાન કીજીએ.

મુરાદ ૪૫

દીલોજાન સુલતાંપે વારારે.
આફત પલમે દુર હુઇ સબ, મહમદ સુલતાં જબ પુરાકારે. દીલો.
નામે સુલતાં સુભરાજની હયે, સાહેબ વો હયે હમારારે. દીલો.
મુરાદકો તેરે બીન સાહેબ, ઓર નહી હયે સંહારારે. દીલો.

વરતેજી ૪૬

આજ વધાઇ ! દીન ઉજીયારો ! ધન ધન જનમીયો શાહ હમારો—

અજબ ઝલકથી ખલક ખીલી છે, ધન ધન સર સુલતાન દુલારો—
વન ઉપવનની ખીલી ફુલ કલીયો ! બુલ બુલ છે કુરબાન હજારો—
રાગ રંગ દીન આલગીરીનો, વરતેજી જય જય લલકારો ! આજ૦

વરતેજી ૪૭

કે અવસર આજનોરે,
બલહારી જાઉ સાલગ્રે દીન જહુરે ઇમામત તાજનોરે—કે—અવસર !
શાહ સુલતાં ! રાખ ગુલતાં ! રંગે ઝુલતા ! પ્યાર ભર
નુરે પરવર ! રહેમી રહેબર ! એક નજર કર ! દાસપર—બલહારી.
અલબેલા ! આવો વહેલા ! દાસ ઘેલા ! દરશના,
તુંથી નેડો ! તાર એડો ! રંગે રેડો ! હરશના બલહારી.
શાહે મરદાં ! શેરે યઝેદાં ! કુવતે પરવર દીગાર !
વ લા ફતા ઇલ્લા અલી તું ! શાહે સુલતાં નામદાર—બલહારી.
શાહે આલા ! રહેમ વાલા ! બોલ બોલા ! સાલગ્રેહ !
વરતેજી ફંદી ! વ્હાયવંદી ! જય આનંદી ! સાલગ્રેહ—બલહારી.

મુરાદ ૪૮

વતન ઇરૂનથી આવી, ગૂલે ગૂલજાર છોડી આવી;
પીદર સઊને અહીઆ લાવી, અમે લાચાર ઇરૂની.
શીખી સઉ કામ બાવરચી, નીમક નાખી હલદ મીરચી;
જીયાદા જો મીલે ખરચી, કરે દુકાન ઇરૂની.
ગુલાબી શરબતી આલા, ઠંડો એએશકીરીમ બાલા;
કાફી ચાહી ભરી પ્યાલા, ભરી આપે છે ઇરૂની.
પીકમીએપ રાસબીરી લીમલેટ, ટાનીક ઠરસ્ટો છે જંજરેટ;
કીરીમ સોડા છે પીપરમેટ, બધી રાખે છે ઇરૂની.
નીલામમાંથી છરી કાતર, લવનડર કોલનવાટર;

બસ્ક્‌ દંડો મુલાવાટર, કરે હરકાર ઇરૂની.
પતિતા ગુશ ખડીયા રૂશ, ખીમા છે દાલમા ગુશ;
કઢી ચાવલ છે તબીયત ખુશ, કરી આપે છે ઇરૂની.
પુટીમ કસતર સલાઇસબટર, પેટીસ કટલેસ છે ખુશતર,
ઘનો સામાન છે અંદર, જુઓ દુકાન ઇરૂની.

ઘરાક—ઠરાની બે પટી પાન લાવ, એકમાં ટુકડા, એકમાં કત્રી.

ઈરાની—ઓ પાનવાલા બે પટી પાન લાવ, એકમાં કુતરા, એકમાં
કુતરી લાવ ? જલદી લાવ ? ??

મુરાદ ૪૯

દીકરો—વાહવા સાલગ્રેહ શુભ આવી, બાપ કરાવો અમને ડ્રેસ.

બાપ—બેટા છાનોમાનો રહેને, તુને સીવડાવી દઉં ડ્રેસ;

છોકરો—બાપા ઈંગ્લીશ ફેશન કપડાં, કોટ, પાટલુન, ટોપી, બુટ !
કરૂં ટાઇ કોલરનો ભભકો, પૈસા વાપરવાની છુટ !
હાં ! હાં ! હાં ! હાં ! હાં ! હાં ! હાં ! હાં ! હાં ! હાં !
હાં ! હાં ! હાં ! હાં ! હાં ! હાં ! હાં ! હાં ! હાં ! હાં !

બાપ—છઇયા છકી ન જા હટ ! છટ ! છટ ! આતે કેવી ખટ ! પટ !

છોકરો—બાપા ! મુકી દયો ! બસ ! પટ ! પટ ! ઇંગ્લીશ ડ્રેસ દયો ઝટપટ !
બાપા ! નહિ આપો તો રોઈશ, ઘરમાં જમવા પણ નહિ આવું
અહં ! અહં ! અહં ! અહં ! અહં ! અહં ! અહં ! અહં !

બાપ—રડ નહી દીકરા ચાલ સંગાથે, મુરાદ તારી બર લાઉં
હાં ! હાં ! હાં ! હાં ! હાં ! હાં ! હાં ! હાં ! હાં ! હાં !
હાં ! હાં ! હાં ! હાં ! હાં ! હાં ! હાં ! હાં ! હાં ! હાં !

પેનવાલા ૫૦

લઉં પ્યારા મુલતાં રે ઓવારણા !
છે નામનાં ને કામમાં મીઠી મજા !

ઇંસલાઇલીનાં જીવન ભુપ મુસ્લીમમાં મહા !
વારી જાઉં આભારમાં ! લઉં પ્યારા.

સાખી—બ્રિટન બળ ઝળકાટમાં, મિત્ર રાજ્યની સંગ,
અખંડ જ્યોતિથી સમયપર, દુશ્મન કીધા દંગ !

એ પ્રગટ થાતાં ચીક્ષ થયા મુંબઇનાં મ્હા !
આશિષ માગે પંજેમાઇ, હરખી સાલગ્રેહમાં ! લઉં પ્યારા.

બીમ પ૧

સાખી—ધન ધન તમને હે સખી આજ અવીચળ રાજ,
ની (૩૮) મી સાલગ્રેહની મુબારકી છે આજ.

વરતેજી પર

જય ! જય ! સર સુલ્તાન, જય ! જય ! નુર નિરંજન.
જય ! જય ! સર સુલ્તાન, ભક્ત ભવ દુખ બંજન.
જય ! જય ! સર સુલ્તાન, અહેલે બૈત નબીનાં.
જય ! જય ! સર સુલ્તાન, અસલ ઔલાદ અલીનાં.
જય ! જય ! સર સુલ્તાનશા, નાથ નકલંકી હજુર તું.
હાજર ઇમામ હકીકતી, જાહેર નુર જહુર તું.

વરતેજી ૫૩

નુર જાહેર તુંહી સુલતાન તુંહીજ અલખ્ખતણી લખ જ્યોતિ
તુંહી તૌરાત જમ્બુર ને ઇંઝીલ તુંહી કુરઆન કલામ વિધાતિ
તુંહી રૂગવેદ યજુર સામ તુંહીજ અથર્વની આણુ અનોઠી
તુંહી શિરછત્રની છાંય ગૃહી વરતેજી હવે દ્રઢ વાળી પલોઠી

અભંગ ૫૪

ખીલી શી આજે બહાર મજહેદાર
ખીલી શી આજે બહાર........ખીલી.

સાલગ્રેહનો સુંદર અવસર (૨)
આવે બસ આવે હઝાર લાખવાર........ખીલી.
ભાવીક જનોનો ભપકો છે ભારે (૨)
મુબારકીના ઉચ્ચાર મજહેદાર........ખીલી.
ઈસમાઈલીની આજે દીવાળી (૨)
રૂડો રંગીલો તરેહવાર મજહેદાર........ખીલી.
હળી મળી સહુ હાથ મીલાવે (૨)
"અબ્દુ" ખુશી છે અપાર મજહેદાર.......ખીલી.

મીમ ૫૫

આવો આવો ઇસમાઈલી ખુશીઆં મનાએ
શાહ સુલતાંકા જન્મ મુબારક........ખુશી૦
આવો ઈસમાઈલી કરે રંગ રેલીઆં
શાહ દરબારે રહેમત બોલે........રંગ૦
દેખો ઈસમાઈલી હુરે ગાએ મંગલ ગીત
નુરે જહુર કો મે બરશાએ........મંગલ૦
આવો આવોને સુલતાં પ્યારે દરશ દેખાવો
તેરે મુખડેપે બલબલ જાઉં........દરશ૦
આવો આવોને સુલતાં પ્યારે મહેર કરો
દીને હકીકી રાહ બતલાવો........મહેર૦
આવો આવોને સુલતાં પ્યારે મત તરશાઓ
આકે "મીમ" કું અધર ઉડાઓ........મત૦

મુખતાર ૫૬

તૌરમાં છઇએ અમો આજે ખુશીનો દૌર છે
હુગે ગીલમાં ને ફરીસ્તાની ખુશી કંઈ ઔર છે.....તૌરમાં૦

એક્દર ને સુકદર કંઇ આજના અવસર તણી
જહુર જેના નુરનો મશહુર આજે શોર છે......તૌરમાં૦
વેદ ને કુરાન પુરે સાખ **અલી**ના નુરની
તે ન સુઝે મુંઢને જે જાણવા ના ચોર છે......તૌરમાં૦
જન્મદિન **સુલતાનશાહ** હાજર ઇમામે વખતનો
તાર છે **મુખ્તાર**નો હા બેખુદીનો જોર છે......તૌરમાં૦

મીમ ૫૭

કોઇ પુછે મેરે દીલસે કે યે કયા હોતા હયે
ધુમ હયે હીંદમેં યાં આજ જશન હોતા હયે,
બાગમે ફુલ ફુલોકી લબ્સે યે આતી હયે સદા,
આજ **સુલતાને મોહમદ**કા જનમ હોતા હયે,
દીનો દુનીયામેં હકીકતકા હુવા હયે સોહરા,
મુદઇયોં કા યહા ચહેરા સીઆ હોતા હયે,
લાન્તે મુંહપે ગીરી તોક ગીરી ગરદન પર,
તોબા કરને લગા સૈતાં કે યે કયા હોતા હયે,
આઇ **આવાજ** કે હોતે હયે ગુન્હા આજ માફ,
સુનકે **પયગામ** યે ઇસમાઇલી ખુશ હોતે હયે,
સીઝદા જીસ દીનસે કીયા "**મીમ**"ને અએ શાહે ઝમાં,
સીકલે શીરઉનને દેખા કે યે કયા હોતા હયે.

વરતેજી ૫૮

છું દિવાનો મસ્ત અલીના નુરનો,
જલ્વો જોયો આજ કોહે તુરનો,
કાનના પડદા અચાનક ફાટતાં,
અનલહક સુર સાંભળ્યો મનસુરનો.

ઇશ્કે વહેદતના નિશામાં મસ્ત થઇ,
દારૂ હાફેઝનો પીધો અંગુરનો,
જામ પીધો મોતનો અમૃત ગણી,
ખેલ જાણ્યો જગત ક્ષણ ભંગુરનો,
મંદિરો ને મસજીદોનો મોહ ગયો,
મર્મ જાણ્યો અપ્સરા ને હુરનો,
મઝહબી ઝગડાનો બોજો ફેંકતાં,
નજદીક થયો રસ્તો હતો જે દુરનો,
રાહે શરીયત હદ વટાવી બેધડક,
જોઇ હકીકત માં તજલ્લો નૂરનો,
"લાઇલાહ" માંહે ઇલલ્લા "અલી"
હા પઢયો હું સબક એ મજકુરનો,
આદિ ને વળી અંત માંહી એ અનંત,
અલખમાં લખનો ઝલક એ નૂરનો,
તે અલીનું નુરસત્ત "સુલતાનશાહ'
સાર એ " વરતેજી " સુરે નુરનો.

ચુનારા પદ

ઝલક ફૂલકની છે ભારી આજે દહાડો રૂડો............ઝલક.
નૃત્ય કરે સ્વર્ગમાં હુરો,
અવતરીયા દેવ મોરારી............આજે.
જે દુઃખ ટાલક પાલક એ પ્યારો,
તે ખાલેક થયો અવતારી............આજે.
જનમેયા જગનાથ નુરે હીરોરો,
ગીત ગાઓ નર ને નારી............આજે.

"અલી" એ છે ઇમામ અમારો,
સુલતાંથી તખ્ત દીપે ભારી..........આજે.

ચુનારા ૬૦

સુણો ત્રીલોકમાં છે જેનો ભાસ,
અવતારી થયો ખલ્કમાં તે ખાસ.
ગુરૂના જ્ઞાન વડે શોધો એની રાશ,
માખણ મુકી નહી કોઇ પીઓ છાશ.
હીરલો આવ્યો હાથે છે તમારે પાસ,
એથી વિમુખ રહેશો તો જશો લાસ.
સતપંથે સુધા રહી બનોને દાસ,
જેથી જન્નત માંહે કરશો તમો વાસ.
એ દુષ્ટ દેહનો અંતે થશે વિનાશ,
વિચારી વરતો છે જ્યાં લગી સાશ.
અવિનાશી 'અલી' જીકર દીલમાં ઠાંસ,
નહી તો આગળ ખમશો તમો ત્રાસ.

ચુનારા ૬૧

અસાં ની આશ દે તલબી હી કલબી.
સુણી તું ધ્યાન દે તલબી હી કલબી.
દીલ થીએ ખણા જોલી, દીધો પયો મૌલા લોલી,
વસાઇ વીલાત ઘોલી, દિસ દીલદાર વે........તલબી.
જુદાઈ જી આગ બુરી, મૌલા હી દાગ દુરી,
અચી દે દીદાર નુરી, વીચ તવલ્લુદ મેં......તલબી.
રૂકો પહાએ રાજી, મૌલા મીઠડન છા જી,
કંયેતા સભની ધ્રાં જી, અચી ફુરકત મેં......તલબી.

ભભકેતાં આગ શોલા, વેશો વીસાએ મૌલા,
છદે "અલી" યે શેલા, અય મું મુંબઈ મેં......તલબી.

મુરાદ ૬૨

હયે ઇસમાઇલી આજ ખુશ કયેસે કયેસે,
બદન પે સજે સાજ ખુશ કયેસે કયેસે;
બરસ્તા હયે નુર મુંહપે ચહેરા ચમકતા,
સદાકત સે હયે નાજ ખુશ કયેસે કયેસે,
જહુરે ઇમામત હયે બર ઔજ લંડન,
હયે જીનપર બ્રિટીશરાજ ખુશ કયેસે કયેસે,
વોહ સુલ્તાન જીસપે ફીદા જીસ્મો જાં હયે,
જનમ દીન હયે આજ ખુશ કયેસે કયેસે,
ફલક પર ઝલક આજ રંગી અયાં હયે,
મલક હયે સરફરાજ ખુશ કયેસે કયેસે,
લગા તાર દીલમે મુરીદું કે હરસુ,
મુબારક કે અલફાજ ખુશ કયેસે કયેસે,
ચમકતા હયે તખ્તો તાજે ઇમામત,
"મુરાદ" આય બર આજ ખુશ કયેસે કયેસે

મુરાદ ૬૩

વાલમ તુજ વિણ છઇએ ઘેલા,
આવો ને અલી અલબેલા રે,
ઝુરે વીરહમાં પતંગ પ્રેમી,
દુર ન થા તું દીલબર રહેમી,
દયા નજર કર નિર્મળ નેમી,
આવો દીલડે વસેલા રે...........૧

આતુર આંખડી દરશન કાજે,
ચમકે કાન તુજ ઝમક અવાજે;
છબીલા તુજ છબી અંતર છાજે,
ઉભરે અમીરસ રેલા રે..........૨

કેટલા કરીએ કાલા વાલા,
જંપીએ તારી નિશદન માળા;
મોંઘા ન થાઓ હવે મતવાલા,
થઇ ગઇ જાજી વેળા રે..........૩

સાલગ્રેહનું ગુલશન બહેકે,
વસંત આનંદ વાળુ લહેકે;
પીયું પીયું કોયલડી ટહુકે,
"મુરાદ" પુરો છેલ્લા રે..........૪

ગીત ૬૪

સુલતાં પ્યારી સુરતીઆં દેખાયે જાઓરે,
મોહે લાગી અગનીઆં બુજાએ જાઓરે...સુલતાં.
ખુદાકે વાસ્તે અબતો આ શાહ પહેલું મેં,
તડપ રહા હયે દીલ બે કરાર પહેલું મેં,
ન તેરા વશલ મુમકીન ન તાબ હયે દીલકો,
અજબ તરાહ કા મલાલો અજાબ હયે મુજકો...સુલતાં.
કરતી હયે ચાંદશી સુરત કો બહોત પ્યાર આંખે,
દીલ હયે મુસ્તાક મેરા ઓર તલબાર આંખે,
નજર આતી નહી સૂરત તેરી અફસોસ કહી,
ઢુંઢતી રહેતી હયે હરદમ મેરી દીલદાર આંખે...સુલતાં.
કુચ્છ એક હમકો નહી ઇન્તેજાર બેઠે હયે,

સુલતાન શાહ કે સયદા હજાર બેઠે હયે,
ઊઠાલો પરદએ રૂખ કો જમાલ દીખલા દો,
હમ આંખે ખોલે હુવે ઇન્તજાર બેઠે હયે...સુલતાં.
આજ તુ બાદએ બે કએફ પીલાદે સુલતાં,
તેરે સદકે મુજકું મસ્તાન બનાદે સુલતાં,
એક આલમકું કીયા તુને ખરાબાતે ઝહા,
જબ મયે જાનું મેરી બીગડી કો બનાદે સુલતાં...સુલતાં.
આરજુ ઇસિ દીલે બેતાબ કી બર આઇ હોતી,
અએ શહે દીં જો કભી શીકલ દીખાઇ હોતી,
મરીજે ઇશક જો દેખા તો મશીહા બોલા,
યેહ વોહ હયે દર્દ નહી જીસકી દવાઇ હોતી...સુલતાં.
જો મજા તેરે તસ્વુર મેં મુજે આયા હયે,
વો મજા મયને કીસી શયે મે નહી પાયા હયે,
કંદ મીશરી સે સીવા નામ તેરા ભાયા હયે,
તેરાહી નકશા ઇન આંખો મેંહી સમાયા હયે...સુલતાં.
મએ અપને દીલકું **શાહ સુલતાં**કું દિયા ચાહતા હું,
છોડ દુનીયાકી રાહ દીન લીયા ચાહતા હું,
અએ આલીમો કહો કયા મેં બુરા ચાહતા હું,
જીસસે મીલા હયે "**મીમ**" ઉસસે મીલા ચાહતાહું...સુલતાં.

મુરાદ ૬૫-કોમીક

શેઠ–ધીરી ધીરી શેઠાણી જરી ધીરી,
આવી પુગી ....
...... આવી શેઠાણી, કરો ખુશી ખુશાલી ખાસી,
શેઠાણી–દાગીનાનું નથી ઠેકાણું, સીદ કરવો હાંસી.

શેઠ—લડાઈ ને વળી મોંઘવારીની, સળગી રહી છે હોળી,
દાગીના માટે કાં અલી, છણકા મારે ભોળી.
શેઠાણી—કરી કમાણી તમે કંથજી, તેમાં હક છે મારો,
સાલગીરીમાં માંગુ નહી તો, ક્યારે આવે વારો.
શેઠ—કેવી પક્કી શેઠાણી છો, તડાક માર્યું તાનું,
સાલગીરીનું ગોતી રાખ્યું, બહુ મજાનું બહાનું.

“ જવાની ”

શેઠ—લે ઠીક ચાલ સોનારાની દુકાને પણ જોજે વધુ લોભ કરતી નહીં,
હાર ને બંગડી અપાવીશ બીજું કાંઈ નહી.
(છોકરો દોડતો આવે છે) અં અં મા મને ઘડીઆળ ને છેડો.
કહે તારા બાપાને, મુક મારો કેડો.
શેઠ—(અજબ થઇને શેઠાણીને) લે વળી કૌતુક બીજું કાઢ્યું
પંહોચેલી તું પકી માંડ માંડ તુને સમજાવી ત્યાં વળગાડયો જક્કી.
ચાલ ભાઈ ચાલ પચાસ વધારે, સાહેબ બરકત વધારે.
શેઠાણી—સાલગીરી તું ભલી આવડી, ભલે આવી ભભકતી,
દાગીના પહેરીને ચાલુ, રમઝમ ચાલ ઠમકતી.
શેઠ—ધીરી ધીરી શેઠાણી જરી ધીરી,
શેઠાણી—વાહવા કેવી ફળી સાલગીરી.
છોકરો— બંદા કેવા પહોંચેલ બુટ્ટી
ઘડીઆળ ને છેડો તો લીધો, ઉપર લઇશ અંગુઠી.
શેઠ— સાલગીરીનો અવસર સુંદર શેઠાણી થયાં રાજી,
જગ જીત્યાં ને ગંગા નાહ્યા વાહવા વાહવાજી.
કેમ હવે મરડાવ શેઠાણી વાત હરખની બોલો,
મુરાદ મનની પુરી કીધી ઘુંઘટનો પટ ખોલો

શેઠાણી-સાલગીરીનાં આનંદ ખાતર ઠાઠ કીધો મેં ઠાલો,
શેઠાણી થાનારો બંદો, ધીંગો જોઇ લ્યો ધાલો.
સર્વે-સુંદર અવસર સાલગીરીનો, આનંદે સઉ ડોલો,
સુક્રવારીયા પંજેભાઇયો, સુલતાન જય ! જય ! બોલો.

સાખી—સાલગ્રેહ ૪૦ મી ઝગમગ જોતીયું થાય,
ટગમગ વાટું જોઇ રહ્યા ડગમગ દીલડું થાય.
તમ દર્શનની આશ વહેલા પધારજો હીંદમાં,
કાં કરો ઉદાશ આશ પુરો મુરીદો તણી

મીમ ૬૬.

સાલગ્રેહ હય આજ સુલતાનકી
રાગ ગાયે, ધુમ મચાયે,
આજ ખુશીયા મનાવો શાહ સુલતાનકી.
સુલતાં પ્યારા હય દુલારા,
મોરે મનમે બસા હય હરઆન;
જા બસાયે હય લંડન હુમે તો હયરાન;
શાહ સુલતાંપે કરૂ મય તનમન નીશાર.
સુલતાં આવે તો હોવે બહાર,
શાહ આવો મત તરશાવ મીમકો દારશ દીખાવ.

મીમ ૬૭

સુલતાં તમારા નકશા આંખોમાં છા રહા હય,
સુલતાં તમારા જલવા દીલકો લુભા રહા હય,
નઆઇનએ નજરમે જાનો દીલો જીગરમે,
શાને ખુદાઈ સુલતાં જલવા દીખા રહા હય,
અયે આશકાને સુલતાં સુલતાંકો ચલને દેખો,

બખશીશકા આસીંયોકો મુજદા સુના રહા,
અલાહરે હીદાયત લંડનમે હયે યે શોહરા,
ભુલે હુવે કો સુલતાં રસતા બના રહા હય,
લાખોહી શકલ દેખી પર એક ખુશ ન આઈ,
અહદસે મીમ હોકર જલવા દીખા રહા હય.

એમ. જે. પેનવાળા ૬૮

છબી સુલતાન શાહની ચિતમાં ઉતારી,
પ્રીત વધારી ! આનંદકારી ! જઉં બલહારી-છબી૦
નુર ખુદાના છો અહા ! પ્રિય રહેબર સુલતાન,
તમ ચરણે મુકિત મળે પુરણ થાય આશ !
સ્નેહ પાંખે સંચરૂં ! ઉડીને જાઉં વિલાત,
મહમદ શા ! કરી દીદાર રહું સદા રળીયાત.

વરતેજી ૬૯

અથરાં ન થાએ થીર, ધીરજ દીધે ધરાય નહિ;
દરશન વીણ દીલગીર, વેગે આવો વિલાયતથી.
અમે વીજોગી અજાણ, વસજો જઇ વીલાયતમાં;
બનીને આરસ પાણ, પગથીયું થાત પેરીસનું.
તાર વગરનાં તીર, દે સંદેશ સુલતાનને;
દેખ્યા વગર દીદાર, બાળક તારાં બાવરાં.

પેનવાલા ૭૦

અધીરાં થયાં અમે બેભાન !
પધારો સરવર શાહ સુલતાન—અધીરાં.
આતુર આંખો ટળવળી રહી છે,
દરશન દયો દયાવાન – અમોને૦

મૌલા તું પુરણ કર અરમાન – અધીરાં.
હૃદય તાર આ વાંચી વિલાયત,
હીંદમાં પધારો સુલતાન – અધીરાં.

મીમ ૭૧

રહ્યા દર્શન થકી ન્યારા–અમારી આમ બાબત છે,
ચમનમાં જઇને મેં પુછ્યું ગુલોને કેમ હાલત છે.
વિરહેના તાપે કરમાયાં —અમારી૦
સુતાતા સરવે નીંદ્રામાં, ઉડયા ચમકીને ગભરાતા;
ન રેવાયું તો કઇ દીધું. —અમારી૦
હવે તો થઇ ઘણી વેળા, દીયોને દરશ અલબેલા;
હવે મીટાવો મીમના મેળા. —અમારી૦

ચુનારા ૭૨–નીમાણી.

ટગટગ નજરૂં તી કઇયાં રે––આંઉ નીમાણી.
મુસે દુભાયા તેંસેં ન આયા, સચી સમજ દે સાંમ સચુલે;
દીલ દાર દુખમેં અઇયાં રે—આંઉ નીમાણી.
મીલે ન મુન્જો કોઇ મનમે સમાયો આય;
હી દીલ મે દાગ આએ જે દીલકે દગાયો આય,
રતડા રૂઅણુ કરે મનમે મચાયો આય,
અચી વીસાય "અલી" જીગર હી જગાયો આય,
નજરૂ તી કઇયા રે—આંઉ નીમાણી.

શએર.

સુલતાન કહુંગા મએં ખુદા તુજકો તુશેરીકી તરેહ,
આબ્રુકું કત્લકર ફીર ફીરકે ગર પયદા કરેહ.

અબ્દ ૭૩

સુરતે સુલતાન પ્યારી મેરે આંખો દિલમે હય,
ઊલફતે સુલતાં મહમદ મેરે આબો ગીલમેં હય.
બાગમેં યું આજ બુલબુલ ગુલસે કરતી ગુફતે ગુ,
નુર સુલતાં હર ચમન અઊર હર સજર હર ગુલમે હય.
કોનસી જા હએ જહાંપે જલ્વએ સુલતાં નહિ,
દિલમેં વો રગરગમેં વો અરબા અનાસર કુલમેં હય.
કાબેમેં બુતખાનેમેં ઓર મંદીરમેં યા મસ્જીદમેં,
ઢુંઢને જાઉં કહાં જબ ખુદ બખુદ વો દિલમેં હય.
"અબ્દ"કા દિલ ચિર કર દેખો અગર મકદુર હય;
શકલે સુલતાં દેખ લો મૌજુદ મેરે દિલમે હય.

ચુનારા ૭૪

ઈશક સાંણુ અરજ કરે હીં " વીલાત " વાંચા પઢાઈ આએરે
વીછોડો તોજો, વીશમો લગે તો, વેરીઅ મ કર તું, વલા વાલભત્રા
સો વે અચી અંગણુ અસાંજે ત ખીલ કુદ કર્યા હી, હાલ સહી આય.
તો ધારા મૌલા મચ બરનતા, "મુંબઈ" મેં આએ, ભાય સાજનરા.
"અલી" કે થધક દે સુલતાન શાહી, ઝીકુ મુહી જીયું તો કનતે.

મીમ ૭૫

જીસ દીલમે ઈશક તેરા સુલતાં સમા રહા હય,
દોનો જહાંકા ઉસકુ જલવા દીખા રહા હય.
હર રંગમે નેહા હય હર શકલમે અયા હય,
આંખોમે બસ રહા હય દીલમેં સમા રહા હય.
ઝીસને દીખા દીયા હય યા રબ જમાલ અપના,
ક્યુ આજ શકલે મુસા ગશ મુજકો આ રહા હય.

છન છનકે નુર તેરા ફયલા હય મીમ બનકર,
લંઢનમે બૈઠ કર વો જલવા દીખા રહા હય.

મુરાદ ૭૬

લગની લાગીરે અલબેલા ! તારો વિરહ નહીં સહેવાય !
તારો વિરહ નહીં સહેવાય તુજ વીણ તનમન ઘેલું થાય—લગની૦.
તરસી રહ્યાં છે નયન ચકોરા ! પ્રગટ દર્શ દ્યો ચંદ્ર કિશોરા !
સુલતાન મહમદ રાય—(બે વાર)— લગની૦
અમે અધીરા અમે નગુણા ! તારે મહીં દયો ધીરજ સલુણા !
દિલ દરશન વિણુ ન ધરાય—(૨)— લગની૦
આતુરતાથી કરીયે વંદન ! હીન્દ પધારો મુકી લંડન !
મન " મુરાદ " પુરી થાય—(૨)— લગની૦

સુફી ૭૭

દુન્યામેં આકે જો શાહે સુલતાંસે ફીર ગએ;
મઝહબસે બરતરફ હુવે ઇમાંસે ફીર ગએ.
હોકે મુરીદ પીર સદરદીંસે ફીર ગએ;
ક્યા કાલે મુંહકે દેવ સુલેમાંસે ફીર ગએ.
માને ઇમામ ગયબ જો મઝહબસે આયબ હયે;
પઢકે મુબીંન ઇમામ કો કુરઆંસે ફીર ગએ.
જો અહેલે હકથે વોહતો રહે સચ હીપર ફીદા;
જુઠે જોથે વોહ દીને મુસલમાંસે ફીર ગએ.
સચ્ચે જો થે અકીદેકે હકરાહ* વોહ રહે;
કચ્ચે જો થે વોહ સુરતીએ ઇમાંસે ફીર ગએ.

---

* હકરાહ એટલે સતપંથ.

મુખતાર ૭૮–વિનતી.

દીલે નાદાંકો હમ સમજાય જાએંગે,—રાહ.

લઈ વરમાળ શાહાને પેહેરાવુંછું.

કરી કાલા વાલા આજ તો સમજાવુંછું,

નાંખી ભકતો તણી આંણોથી દબાવુંછું,

છતાં નહીં સમજે તો તો થાવી બહુ બુરી છે,

જેથી કરી નમૃ વિનંતી એ ફુસલાવુંછું,

સાન સમજો, સલુણાં, સગુણાં, સરનામું છું.

—લઇ વરમાળ—

હસી ખુશી આજ તો હું શાહાંને બનાવું છું,

ન માને તોય પણ હું તેને તો મનાવું છું,

સર્વ સભા જોયા કરે તેવું ફરી આવું છું,

ખરા અભિમાનને સાચું કરી દીપાવું છું,

" મુખતાર " યાચે, કહી સાચા, શાહા તુજપરથી, વારૂં છું.

—લઇ વરમાળ—

મીમ ૭૯

સુલતાનશાહ પ્યારે આલી મકાન વાલે

જલવા જરા દીખા દે ઓ આનબાન વાલે

દુનયાં વદીંકે સુલતાં બુલવાયે કયુન દરપર

શાહેકે શાહ સુલતાં શારે જહાન વાલે

ડુબી હય મેરી કીસ્તી દરયાએ બહેરે ઇસીયા

કર પાર અબ કીનારે એ જાં કે જાન વાલે—

દીદાર તો દીખાદે એક બાર આકે હમકો

કબસે યે આરજુ હય ઓ બે નીશાન વાલે

દીલકી મુરાદ પુરી તું "મીમ" કીબી કરદે
બેડા તું પાર કરદે અમનો અમાન વાસ્તે.

અબ્દ ૮૦

શાહ સુલતાં કે હય નામકા બાંધા તાવિઝ;
મેરા ઇકિબાલ ભલાથા મીલા અચ્છા તાવિઝ.
નામે સુલતાંસે હુવા કરતી હય સેહત મુઝકો;
કયા ખુબ યે નુરાની હય નુકતા તાવિઝ.
ગમસે આફતસે, બલાસે ઉસે મીલતી હય પનાહ;
જીસ્ને સુલતાંને મહમદકા હય બાંધા તાવિઝ.
ઇસ્મે સુલતાને મહમદકા હો બખતે ગુલઝાર;
નકશ અઇસા કોઈ લીખદો મુઝે અઇસા તાવિઝ.
હુઆ સુલતાને મહમદકા હએ એક નકસ "અબ્દ;"
બન ગયા ફઝલે સુલતાંસે મેરા સીના તાવિઝ.

ચુનારા ૮૧

મનહાર મઉલા, દંગી દરીયામે ખુદાએ વયો લુડાએ વયો,
લાવ લાવ, વીચમે લગાએ વયો, ખુદાએ વયો લુડાએ વયો,
જીવડો થયો રે ઝાંખો, મનડો થયોરે પાંખો,
કોરે તોજા દુખ ભાખો, કુરેલાએ બશ બશ અશી શાંખો,
દીલસે કરીયા, જપતો, "અલી" ચય પત વયો, ખુદાએ વયો.

વરતેજી ૮૨

અય ! ખુદા તું બક્ષ સુધી આંખને ભર પ્રેમ મદ !
ઝહુર તારો નિરખતાં કહું કુલહો વલ્લાહો અહદ.
વિરદ તારો હું જપું છું પાક જાત સિફાતનો,
યા અલીયો, યા અજીમો, નુર અલ્લાહુસ્સમદ !

લમયલિદ કોઇ નથી દુનીયામાં તુજ નુરે અલી !
પાર કુરઆંમાં વલમ યુલદ પ્રગટ જેની સનદ.
હય્યો કય્યુમ નુર ઝળકે પીર ઇનામે મુબીનથી,
સુલતાન મહમદ શા વલમ યકુન લહુ કોફોવન અહદ.

મીમ ૮૩–અરજી

શાહ સુલતાં કે દ્વાર રે, મોરી અરજી સુનાવો,
જાઓ સખીરી પીયાકો મનાવો, પૈંયા મે લાગુ તેહારે.
આવન કહે ગયે હજુ નહી આયે કલીયો કે અબ ઘર આવે,
બસંતકી બહાર જ જાવે......શાહ૦
અપને પીયાસે રૂમકત જુમકત "બીલાત" ભઈ મતવાલી,
ધન ધન ભાગ શોહાગન ભઇ વો મય બયરન દુખીયારી;
અબ સુધ લો શાહ નીજારી......શાહ૦
સબ સખીયાં મીલ મંગલ ગાવો મોતીય ચોક પુરાવો,
હાથ જોડકર અરજ કરત હું મીમ કો દરશ દીખાવો;
આવન કી ખબર સુનાવો......શાહ૦

જમાલ ૮૪

મારી આંખલડી જોઈ જોઇ થાકી સ્વામી હવે દર્શન દયો દર્શન દયો.
તારી મુખડાની લાગી છે લગની સ્વામી હવે દર્શન દયો દર્શન દયો.
પ્રીતે વધાવું લઇ પુષ્પો પરાગનાં
મનડું મનાવું હું રંગીલા રાગમાં.
પ્રીતે ઉર ધરશો જમાલીની વીનતી સ્વામી હવે દર્શન દયો દર્શન દયો.

મોદી ૮૫

જગાવી જ્યોતની જલકાટ, દિલડાં દિપાવજો હો શાહ.
છલાવી અમિનિધિ સાથ, દિલડાં ભિંજાવશો હો શાહ.

નુર તણો ઉછળે નિધિ, મોમન મનડા માંય,
નુર તણા પુંજારીને, ગમે ના બીજું કાંઇ;
સુરતી સુંદર મુજ અંતર ધર, નુર ઝહુર સુલતાન જગતમાં;
આલ અલી ઇમામે વખતના, પ્રેમ થકી તેનું પુજન કર;
"મોદી" પર મઉલા કરૂણા કર, દિલડું સારૂં,
દિપાવવા હો શાહ–જગાવો૦

ચુનારા ૮૬

થીયાસીં કુરકતમે તાજી ભે શુદ,
તા વટ અંસાજી સંભાલ કીત આય;
હી ન ગુજરધો હયાત જો ધમ,
મીદાશ મેં તાકે મેગ કીત આય...થી.

મુંજી લાચારી દીઠે હીકડે દીં,
તદે છીડકો કે બોલે અચે હી;
ગેડા તા કઇક અચેન મીશકીન,
તેશે કુરો થયો ડગરી કત આય...થી.

ખામોશ ઇખતેયાર કરે રૂતુંસે,
એ વફા થઇને, બડ બડ કયોશે;
તતે હી દીલદાર દીલ ન વયોસે,
તદે ચો સાહેબ સુલતાં, કત આય...થી૦

અકલ ગોલે જી અધુરી દીસજે,
તેંસે દીલ જો દદ ન વીસજે;
તોંબા કયાં હાંણે અચી તું રસજે,
ચએ "અલી" મું લેકર કત આય...થી૦

મીમ-૮૭

અબ કએસે ધરૂં મન ધીર.
દાસ તુમારા શાહા દરપે ખડા હય, ફશિકકા હો કે અસીર-શાહા-અબ૦
જાન કે તુમ અંજાન ભયે હો, યેહ દુખ દેત શરીર-શાહા-અબ૦
શીશ ધરત હું કદમોપે તેરે, રહમ કરો શાહ પીર-શાહા-અબ૦
દરશનકો અબ તરસ રહે હય, નયનસે બરસત હય નીર-શાહા-અબ૦
"મીમ" તોરે મુખડેપે વારી, આકે મીટાવો પીડ-શાહા-અબ૦

મીમ ૮૮-બાંધો કમરીઆ.

જાઓ કોઇ સુલતાંકો મનવો, આવનકી મોહે દે કો ખબરીયા;
જબસે શાહા પરદેશ સીધારે, તનમનમે મોહે ચયન નહી,
આવે સુલતાં તોપે બહાર જાઉં, ઇતની કરમકી બાંધો કમરીયા.
એરી સખી તોરે પૈયા પડત હું, ઇતના કહીયો સંદેસ,
અરજ કરત હય મીમ તોરે દરપે, આન બસાવો ઓમ્બે નગરીયા.

મુરાદ ૮૯-"સાલગીરી."

સાલગીરી ખીલી રહી પુર બહાર!
આનંદ એલી, આજે નવેલી! વરસી રહીછે અપાર-સાલગીરી૦
વૃષ્ટિ નુરાની, સૃષ્ટી નુરાની દ્રષ્ટિ નુરાની દીદાર-સાલગીરી૦
ઘસમાઇલીને ઘર ઘર મંગળ! ગુણ ગાય નરને નાર-સાલગીરી૦
હાજર ઇમામની નુરાની જ્યોતમાં, પ્રેમીપતંગ બલહાર-સાલગીરી૦
રંગરાગ ગાનતાન ગુલતાન, ગમત આજે અપરમપાર-સાલગીરી૦
હુરો મલક સહુ સાતે ફલકપર, નુરી ઝલકપર નિસાર-સાલગીરી૦
બાઇ ભાઇ સર્વે પંજેભાઇ પ્રેમી, ઉજવે રુડો તેહવાર-સાલગીરી૦
મઉલા તું પુરજે મુરાદ સઉની, બાળક નમે આ વાર-સાલગીરી૦

મુરાદ ૯૦—કડકો.

મલેયો એક દી મને કડકો મેં પુછયું કેમ હાલત છે;
તરત તે વાતમાં ભડકયો અમારી આમ બાબત છે.
નથી કોઇ લોટરી ફળતી, નથી રકમ લાખની મળતી;
ફકત હાલત સલામત છે, અમારી આમ બાબત છે.
રૂપાળી બાઇડી પરણ્યો, ઘરેણા હેમના માગે;
ઘડાઇના નથી દમડા, અમારી આમ બાબત છે.
ફકડ થંઇ બસ અકડ ફરવું, મળે નેકટાઇ કોલરથી,
ધુલાઇના નથી પઇસા, અમારી આમ બાબત છે.
કરી રોફ હોટલમાં, જમણની વરદીના વાંધા,
સીંગલ કપ ચાએ પી લેવો, અમારી આમ બાબત છે.
ચોપાટીથી પગે વળતા, પુછે વીકટોરીઆવાળો;
બીરાજો શેઠ ગાડીમાં, તમારી કેમ બાબત છે.
વીવેકી માગણી જોતા, મુકરર જવાબ દેવો કે;
કરૂં શું વોક ખાલી છું, અમારી આમ બાબત છે.
ગુજારૂં દભમાં દીવસો, વીચારૂ ફરકરમાં રાતો;
ખરેખર યાર હમણા તો, અમારી આમ બાબત છે.
મળે વોર લોટરી મકમ, મળે લાખો રૂપીવા તો,
પછી બસ જોઈ લીયો યારો, અમારી આમ બાબત છે.
સુણી વાત કડકાની "મુરાદે" કહી દીધું સાચું,
તમારી ઠીક હાલત છે, તમારી ઠીક બાબત છે.

સાખી—૪૧ મી સાલગ્રેહ, સુલતાન શાહની આજ,
દીન બંધુને દરશ દો, વહેલા પધારો રાજ.

મીમ ૯૧

સાલગ્રેહ સુલતાનની, કરો આનંદ અપાર,
હરખે ધુમ મચાવો, મલી કરી નરનાર.
આજ દીવસ રળીયામણો, કરો ખુશયાલી આજ,
ધન ઇસમાઇલી બાળાનો, શોભાનો નહી પાર.

(કોરસ)

ઓ શાહ સુલતાન મહમદ, ઓ જગ દાતાર,
દીને હકીકીને તુ દેજે દીદાર, અમ ગુનાહ બખશીયે.
બખસણહાર.

છીએ અમે ઇસમાઇલી, ઓ ઇસિમાઇલી બાળ,
તનમનધન અરપણ કરી, એવો સુલતાનશાહ દાતાર.
હાજર ઇમામ ઇસિમાઇલી, એ છે જગત જાહેર,
તુરે ખુદાઇ ખુદ ખુદા, મીમ દીલમાં છે જાહેર–(કોરસ.)

મીમ ૯૨

અબ માન શાહા તું મોરી, મએ અરજ કરત હું સઉ સઉ બાર.–અબ.
બાં ગ્રહેકી લાજ તુમીકો, તું પર વર મએ એરી;
મીમ યે બંદા હયગા તેરા, આને મે ક્યા હય દેરી શાહા–અબ.

મીમ ૯૩

આવોને મારા વાલારે, તારા દરશને દીવાની થઇ.—તારા.
આવોને પ્યારા મારા આંખોના તારા,
દીન રાત જપું તારી માલા. તારા.
ફીંદમાં આવો કાહે તરશાવો, દીવસે દીવસે કરો ગાલા.—તારા.
જીગરના વીલાસી આ મીમ ઉદાસી, આંખે વહે છે નાલા.—તારા.

મીમ ૯૪

મુજે અપના હી બંદા તુ બનાદો યા શાહે સુલતાં,
જરા દીદાર આપનાંભી દીખાદો યા શાહે સુલતાં.
તુમી તુમ હો જો તુરે મુસાકો જલવા દીખાયા થા,
મુજે ભી તુમ જરા જલવા દીખાદો યા શાહે સુલતાં.
બતાઉ હાલ તુંમસે કયા મએ અપને દીનો ઈમાંકાં,
ફકીરે મસ્ત હું મએ મીમ મેરા મઝહબ હય તું સુલતાં.
ખુદા શાહીદ હયે કીસકી ઓર ઉલફત હો તો કાફીર હું,
તુમારાહી હું શયદા મે તુમારા યા શાહે સુલતાં.
હમારે ઓર તુમારે ઈશ્કકા ચર્ચા હયે આલમમે,
નુસેરીકી તરાહ કહેતા હું મએ તુમકું ખુદા સુલતાં.
ખુદાકે વાસ્તે જલદી દીખાદે હુસ્નકા જલવા,
હટાદો " **મીમ** " કે પડદેકો અબ યા શાહે સુલતાં.

ધનાશ્રી ૯૫

સહેલાણી શાહ સુલતાન, વીદેશમાં તું તો વસી રહ્યો,
અમે દરશન વીણુ હેરાન, કંઈ રહેમ કર તું સુલતાનીયા.
વરસ વીત્યા ચાર, જીવડો તલપી રહ્યો,
પણુ આવે તારો સંદેશ, સુખ આપે સુલતાનીયા.
મહુમદશાહ સુલતાન, સંદેશ તારા આવીયા,
પણુ હવે દરશન દેવા કાજ, વહેલો થા સુલતાનીયા.

ધનાશ્રી ૯૬

સુલતાન મહમદશાહનું જનમ દીન સુજાણુ,
આનંદ કરો પ્રીતે સરવે નર નાર—સુલતાન.
સાલગ્રેહ શાહની આજે એકતાલીસમી છે,

સ્વર્ગ પાંતાળ મૃત્યુમાં આજે વધાઇ છે,
ત્રણે લોકો ગુણ ગાય ગાય ગાય મન હરખાય—સુલતાન.
વસીયા વિદેશમાં શું ભુલ અમારી છે,
છોરૂ કછોરૂ તોય પીતા સુપીતા છે,
આવી ધો દીદાર દીદાર દીદાર ઘો દીદાર.—સુલતાન.
શાને તરસાવો સ્વામી તમ સુખ સાલે છે,
વીયોગ ઘડીનો વ્હાલા યુગ સમ લાગે છે,
વદે ધનાણી હદ થઇ થઈ થઈ હદ થઇ—સુલતાન.

કાસમપ્રાણ ૯૭

જહાંમે ધુમ હય ઘર ઘર જન્મ હય શાહે સુલતાંકા,
જન્મ હય શાહે સુલતાંકા, હમારે દીંકે આકાકા.
તેરે સદકે મેરે મઉલા, કે કદમો તેરે આયે હય,
રહું ચરનો તેરે સુલતાં મેરે મઉલા મેરે આકા.
તુમ હો શાહે હરવાલા, રહુ આન મતવાલા,
મુજે ગમ કીસ લીયે કરના, મેરે મઉલા મેરે આકા,
તુ હય સરદારે દો આલમ, સુલતાને મહમદશાહ,
તેરે કાસમકો મત તરશા, મેરે મઉલા મેરે આકા.

મીમ ૯૮

હવે મને તારી માયા લાગી, સુલતાન શાહ!-હવે.
સુતાં બેઠતાં ઉઠતાં હું તો, જપું તમારા જાપ,
દીદાર દેવા કારણે હવે, આવો આપો આપરે-સુલ૦
વાટું જોતાં રેણું વીત્યું, આંસુડે વીત્યા દીન,
તમ વીના ઘડી ચેન ન પડે, જેમ તડપે મીનરે-સુલ૦
દરશન થકી ન્યારા કીધા, જઇ બેઠા છો વીલાત,

હવે પધારો સુલતાન મહમદ, તો થાય અમને નીરાંતરે—સુલ૦
સાલગ્રેહ શુભ આનંદ મંગળ, સુલતાન (મહમદ) તમારી આજ,
હીંદ પધારો આતુર મોમન, ભીમ મટાળવા કાજરે—સુલ૦

કાસમપ્રાણ ૯૯

હમ બેકશોકા રહબર, સુલતાનશાહ તું હય,
અઉર કુલ્લ હુમકા ખાલીક, સુલતાનશાહ તું હય.
ફીરતી હય આહ મેરી, મુજે ગુનાહસે ઘેરી,
હોજા એ મહેર તેરી, યકતા ગફ્ફાર તું હય.
રખતા હું મય યેહ સરત, બડ જાએ મેરી કીસમત.
દીલપર હો તેરી સુરત, નકશો નીગાર તું હય.
ચાહે ફકીર કર દે, ચાહે અમીર કર દે,
ઉમીદ મેરી ભર દે, આલીત્રીકાર તું હય.
દીદાર અબ હમે દો, ઉમેદ હય કાશમકી,
કાદીર હય દોજહાંકા, સબસે ગફ્ફાર તું હય.

સતપંથી ૧૦૦

મારા હૃદયમાં હૃદયમાં અંતરમાં આંખુમાં, રાખુ સુલતાનશાહને ગોતી,
વળી સંભારૂં હું સુતાને જાગતા, સુલતાનશાહ જગપતી—મારા.
હરજી નરજી એજ કહેવાય, સુલતાંન મહમદશા રાય,
જગ રહે એને આંધળી જોતી, સતપંથીએ લીધો ગોતી—મારા.

મુરાદ ૧૦૧

દીશો અજકલજયા જનટલમેન (૨)સુ ટવીજી આઇ બુટ કસીનતા,
દીસન બાજા એન, જાહેર દીસણુમે જેડા સહેજાદા ધરેમે
હાય હુસેન.
ટાઈ કાલર પાય ધીચીમે, શીરન ફાક જવાન, જેકા ઉધારી ન દીનન ઉનકે,
પઇસેઆ એચેન, દીસો આજકાલજયા જનટલમેન.

તેહુને પણ પાણુન સંભારીન, વીનીને કુરસીવેન, મુરઘી બેદા મટન ચાંપુ,
છુરી કાટેસે ખેન દીસો અજકાલજ્યા જનટલમેન.
માહિ મોટકો ઉનકે સમજાએ, મજીનકી મુડદાલ ઉલટો અંગ્રેજીમે,
ચોંધા ચુપકર યુ કુલ્લ ઢેમ, દીસો અજકાલજ્યા જનટલમેન.
સીનર સીકાંય તંકરન ઉનનજી, મર પર્યા મોચડા ખેલ,
એબીસી હએ અધાકેડા, મતએ મરેલા નેમ, દીસો અજકાલજ્યા.

મીમ ૧૦૨

શાહ સુરતીયા દીખાએ જાઓ રે મોહે—શાહ.
દીલ તડ પત હએ, જીયા તર શત હય,
નયેના સે નયેના મીલાએ જાઓ રે માંહે—શાહ
બીરહાને મોહે આગ લગાઈ,
લાગી અગન કો બુજાએ જાઓ રે મોહે—શાહ.
અરજ કરત હું શીશ ધરત હું,
મીમ કોદરસ દીખા એ જાએ રે મોહે.—શાહ.

મીમ ૧૦૩

અબ છોડીયે હીજાબકો, પરદા ઉઠાઇયે,
મુશતાક હએ જમાલ કે, સુરત દીખાઇયે.
દીલકે આઇને મે હય, તશવીરે યાર;
જબ જરા ગરદન જુકાઇ દેખલી.

મુરાદ અલી ૧૦૪–ગરબો.

રાંકલડી દાસી–દર્શનની પ્યાસી !
સખીનાથ વાયદે–હું ગઈ ત્રાસી.
રોકાયા નાથ વિલાત અગચિત્યા!
વરસ ચાર તો વાયદે વિત્યા !
આવો ! પિયુ ! હું હારી, તમે જીત્યા—રાંકડલી.

ધીરજ ધરવામાં બાનાં ન કરશો !
તાર રવાના થવાનાં મોકલશો !
પિયુજી ! પંથે વેલાસર વળજો—શાંકડલી.
જેવી તેવી વાતો પિયુ શેની સાંખુ !
જો રોકાવું હોય તો આપજો પાંખુ !
પિયુ દરશે મુરાદ તો ડરે આંખુ !—શાંકડલી.

મુસાફર ૧૦૫

સંદેશો મારો સુલતાનશાહને પહોંચાડો,
અરજંટ રૂહાની સંદેશો તારમાં પુગાડો........સંદેશો.
ક્હેજો કાયા મંદીરીયામાં કુશળ ક્ષેમ તો છઇએ,
પણ આ પીંજર પડી જશે તો કેસવ ક્યાં જઈ રહીએ...સંદેશો.
મોહ જાળના બંધનમાં તો મૃત્યુ થકી ના ડરીએ,
ગેરંટી વીણુ રહ્યા ગામમાં દુખડાં કોને કહીએ......સંદેશો.
સુતે બેટે ખાતે પીતે બહુ બહુ વાતો કરીએ,
ડહાપણમાં તે લાહ્ય જ લાગો લાંબો વિચાર ન કરીએ..સંદેશો.
ભુલ્યા ભટક્યા લખ ચોર્યાસી ફેરા ફરતા રહ્યા,
તમ શરણે રહી માનવ દેહીમાં મુક્ત થવાનું ભુલ્યા...સંદેશો.
પીડ પડે ને હંસો ઉડે ત્યારે રક્ષા કરજો,
લક્ષ ચોર્યાસી ફેરા ફરતો રૂહ શરણમાં લેજો......સંદેશો.

ધનાશ્રી ૧૦૬

પહેરામણી આજે શાહને પહેરાવો,
શાહને પહેરાવો સુલતાનને વધાવો—પહેરામણી.
વસીયા વીલાયત પણ હાજર જાણો,

હાજર જાણીને શાહને થાળ ધરાવો,
થાળ ધરાવો શાહને મોતીડે વધાવો—પહેરામણી.
આવો અવસર ફરી ફરી નહી આવે,
કહે ધનાણી આ લઈ લ્યોને લ્હાવો,
લઈ લ્યોને લ્હાવો સતપંથ કમાવો—પહેરામણી.

ગીમ ૧૦૭

કોઇ જાકે કહો મોરી બતીયા, નહી કાટેસે કટતી રતીયા,
દીન રાત જપુ તોરી માલા, અબ આવો મોરે શાહ મતવાલા.
ક્યુ રૂશ રહે કયા ખોટ ભઈ, ઉન ઓટજો હમસે કરલીની,
ક્યું પ્રેમકે નયના ફેર લઈ, માહે બીરહ અગનને ઘેર લઈ.
અબ અયશા બતાવો કોઇ જતન, મોસે આન મીલે મોરા સાજન,
મોહે નીશદીન નીર બહે અખીયા, અબ તડ પત હું જઇસે મછીયા.
તુમ સોતન દ્વારા જાએ બસે, યાં તડપ તડપ નીશદીન બીતે,
દુરીજન લોગ મોહે દેખ હસે, અબ આન મીલો સુલતાન મોસે.
મએ જનમકી ચેરી હું તેરી, ક્યુ લેત નહીં તુ ખબર મેરી,
ક્યુ મોસે નજરીયા હય ફેરી, અબ આનેમે કયા હય દેરી.
બીન દેખે તેરે નહી ચેન પીયા, તોરે હીજ્રમે નીકસે જાત જીયા,
હો ગીમ તરફભી એક નજર, તો પે બલ બલ જાઉં શાહ સુંદર.

ગીમ ૧૦૮

સુલતાંદો મોરે મોહે લીયા,
એરી, એરી, લંડન તુને કયારે કીયા—સુલ.
એરી કોયલીયાં કુહ કરત હયે, આગ લગે મોરે તનમે,
જીનકે પીયા પરદેશ બશત હયે, ઉનકો ચેન નહી મનમે—સુલ.

એરી પપઇયા પીયુ પીયુ બોલે, મોરા પીયા ઘર નાહી,
આવે પીયા તો પે તનમન વારૂ, યેહી આસ મન માંહી–સુલ.
જો બીતી તું જાને મુજપર, ચેન પડે નાહી મોએ,
મુજ બીતી શો તુજ પર બીતે, તો શુધ આયે તોહે–સુલ.
દીનકો રે મોહે ચએન નહી હવે, તડપત મીન સમાન,
રહેન બીનત જ્યું ગીનત તારે, મીમ દરશન બીન હયરાન–સુલ.

મુરાદ ૧૦૯

જોઈ ચેક, એક લાખનો! ખુશ ખુશ થઇ ગયો!
પૈસાનો ચડયો કેફને ચક ચુર થઇ ગયો!
ઉછરંગ ઢગ રંગમાં યારો હસી પડયો!
કડકાઇનો જમાનો આ સેવકનો વઈ ગયો!
ઘુંઘટ કરી ઘર વાળીયે, લટકા મહી કહ્યું!
ઓધર નવાને દાગીના સોનાના લઇ દીયો!
હાં–સાલગીરી આવી છે આનંદ આજ છે!
મોટરમાં ફરવા જાવું છે, બીરઝાંને કહી દીયો!
બસ "ચાંદ તારા" હાર નવો જોઇશે મને!
વરદી ખડક પર ગુપતી સોનારાને જઈ દીયો!
છોકરાના "કોટ" માટે મળો ગુપતી દરજીને!
"ઇસ્માઈલી ટોપી" નું ચુનારાને કઈ દીયો!
કબુલાત આપી ઘેરથી હું બહાર નીકળ્યો!
મારી નજરમાં દુનીઆનો રંગ ફેરવાઈ ગયો!
પુંજા મુખીની પુંજીનો ઝળકાટ જોઇને!
એક લાખના આ ચેકનો પુંજારી થઇ ગયો!
કાંડી મોહલ્લા પાસથી હું ત્રામમાં ચડયો!

લઇ ચેકને વટાવા સીધો બેંકમાં મંહીં ગયો !
જોઇ ચેક બેન્ક કલારકે પાછો દીધો મને !
ઈમાનદારી એંકમાં વટાવો જઇ લીયો !
સમજ્યો પછી મુરાદ ખુશીનો આ ચેક છે !
એક લાખ છે દુવા નથી રૂપીઆતો જોઈ લીયો !

મીમ ૧૧૦

તમ દરશની હું પ્યાસી પ્યારા પ્રીતે પધારો,
તમ વીણુ હું ઉદાશી પ્યારા પ્રીતે પધારો. તમ.
આતુર આંખડી ટળવળે, શાહ તમ દરસનની આશ,
પ્રીતે પધારો શાહજી, "મમ" દીલની પુરો આશ,
હવે મહેર કરો જાની પ્યારા પ્રીતે પધારો. તમ.

મીમ ૧૧૧

જાએ ઇતની બીનતી મોરી શાહસે સુનાવો,
સજની પૈયાં પડુ તોરે,
બીન દરશન જીયા પાએ બહુ પીડ. જાએ.
જબસે ગયે હો માં મંદીરસે,
નીર ઝરત નીશદીન નયનસે;
બેગ પધારો " મીમ " નહી રહે ધીર. જાએ.

મીમ ૧૧૨

આવો સુલતાં પ્યારે મોરે મંદરીયા,
તુમ બીન રહી મોરી સુની સેજરીયા. આવો.
તુમ બીન મોહે કલ ન પડત હએ,
તાક તાક રહી હું મય તોરીરે ડગરીયા. આવો.
ઇતની અરજ મીમ માનો સજનવા,
પ્યારે સુલતાં ફેરો નહી પ્યારકી નજરીયા. આવો.

મીમ ૧૧૩

દીલોજાન સુલતાંપે વારા હૈરે.
સુલતાન શાહકી સુમરન કર તું;
સાહેબ વો હય હમારારે. દીલો.
સુલતાનશા તેરે દીદારકે અરમાંન મુજકો,
દીન બદીન ઓરભી બેચયન કીયા કરતે હએ;
મૈતો કયા જીનો બશર હુ મલાયક સારે,
જાનો દીલ આપપેં કુરબાન કીયા કરતે હએ;
દચરો કાબેમે કીયા કરતે હે જીસકી જુસ્તજુ,
દેખલો શેખો બરેહ મન વો મેરે દીલમે હયે;
દુઇકા જબ ઉઠા પરદા અજબ વે માજરા દેખા,
જીસે બંદા મય કહેતાથા વહી મૈને ખુદા દેખા;
કોઇ પુછે અગર મુજસે યે ઇસ્ક બાજીમે કયા દેખા,
તો કહેદુ મય અરે ગાફીલ ખુદા દેખા ખુદા દેખ;
જીધર દેખા તુજે દેખા જીધર પાયા તુજે પાયા,
અહમદ બના ઓર મીમકો પડદેમે છુપાયા.

મીમ ૧૧૪

જપતા હું તેરી યાદકી માલા મેરે દીલમે,
હો જલવા તું આએ બરકે તજલ્લા મેરે દીલમે;
યે આંખોસે ગફલતકા અગર ઉઠ જાએ પરદા,
મૈભી તેરે જોબનકા તમાસા દેખુ દીલમે:
તુહી મેરા પ્યારા હય તુહી જાની હય મેરા,
આ તુજકો બીઠાલુ મેરે છયલા મેરે દીલમે;
કરતા હુ મીમ જીકભી તો તેરા કરતા હું,
જુજ ધ્યાન નહી ઓર કીસકા મેરે દીલમેં.

મીમ ૧૧૫

જલવા મુજે દીખા દો, કુરબાન તેરે સુલતાં;
કીસમત મેરી જગા દો; કુરબાન.
દર પર તુમારે આયા, કીસમતકા હુ સતાયા,
દીલકી લગી બુજાદો, કુરબાન.
યે આરજુ હય આવો, કદમોપે શર ઝુકાઉ,
વો દીન મુજે દીખાદો, કુરબાન.
મુસેકી સકલમેભી, જલવાકા મુનંતજરહુ,
પરદા જરા ઉઠાદો, કુરબાન.
યે મીમ હય તુમારા, આયાહુ મૈ શરનમે;
બીગડી મેરી બનાદો, કુરબાન.

મીમ ૧૧૬

માઅબુદ તુ હે સબકા, સુલતાન નામ તેરા,
અફજલ હય સાન તેરી, આલી મુકામ તેરા;
બખશીશ તેરી સરાસર, હએ ફયજ આમ તેરા,
અહશાન હદસે અફજુ, હયલા કલામ તેરા;
તાઅતસે તેરી યા શાહ, કોઈ નહી હય બાહેર,
દએરો હરમમે પ્યારે, લેતે હય નામ તેરા;
આંખ ઉઠાકે યા શાહ, જીસ જીસકો મૈને દેખા,
બંદાહી તેરા પાયા, નીકલા ગુલામ તેરા;
શાહો ગદા હએ આજીજ, ગરદન જુકી હય સબકી,
મહોતાજ તેરે દરકે, હએ ખાશોઆમ તેરા;
હય મીમ એક તુમારા, દાસોકા દાસ પ્યારે,
કરતાહુ નાજ કયા કયા લે લેકે નામ તેરા.

મીમ ૧૧૭

આજ લીખો શાહ સુલતાંકો પતીયા,
કટત નહી ઉન બીન મોહે રતીયા.
ઘડીપલ છીન જીયા માનત નાહી,
કબ ઘર આવે રાખુ મેરે છતીયા.
છોડશો તન ઘર આવો મંદરવા,
કઇ દીન બીતે કરે દો દો બતીયા.
આશ લગી હય તુમરે મીલનકી,
બેગે મીલો મીમ નીર બહે અખીયા.

મીમ ૧૧૮

યા શાહે સુલતાનશા તશરીફ લાતે કયું નહી,
નુર જાતે ગબરીયા જલવા દીખાતે કયું નહી;
મેરી આંખે મુનતજર હય ચશમે મોસીકી તરહ,
યા શાહે સુલતાં મુજે સુરત દીખાતે કયું નહી;
ફુરકતે બાગે જહાંમે બહોતહી બેચયનહું,
હીંદમે હું મય પરેશા જલદ આતે કયુ નહી;
એ મેરે સુલતાન શાકી મીમપેં તું કર કરમ,
શરબતે દીદાર અપના તુમ પીલાતે કયું નહી;

મીમ ૧૧૯

મેરેહી દીલમે આજા હર દીલમે આને વાલે,
જલવા હમે દીખાના સુરત છીપાને વાલે;
ગોકુલમે તુજકો ઢુંઢું યા દુવારકામે જાકર,
દરશન હમે દીખાજા બંશી બજાને વાલે;

તેરાહી નામ નીકલે હરવખ્ત મેરે સુલતાં,
સુજે અપનાહી સમજ તુ મુલકી મકાન વાલે;
એક મૈભી તેરા બંદા તેરે દરશકાહુ ખ્વાહા,
અબ મીમપે કર મકર હાફીજ કુરઆન વાલે.

અદના ૧૨૦

અબદીલ આના, શામ સુંદરવા;
તલશ રહા જીયા મોરારે.
તારે ગીનત મોરી બીતત રએના,
નયના બહે જલધારી રે;
પઇયા પડુ બલ જાઊ સખીરી,
બતલા દો પીયા મોરારે.

મહેબુબ ૧૨૧

ધુમ મચીહૈ દુનયામે મેરો પ્યારો અલીજો આવત હૈ;
હો જાએગે સબ કાફર ગારત વો દીનકા ઝંડા ચડાવત હૈ.
જબજીક્ર વીલાદત સબ સુનકર તબ હોને લગે સબ મીલ ખુશતર;
સબ હુરો મલક ઔર જીન્નો બસર, આપસમેં ખુશયાં મનાવત હૈ.
જબ જાકે ચમનસે સબ બુલ બુલ, ચોંચનમે પકડકર લાયે ગુલ;
પહેનાએ અલ્લાકો સબ મીલકર, ફુલોકા હાર જુલાવત હૈ.
જબ પહેને અલી ફુલોકા હાર, યે કહેને લગે સબ હોકે નીસાર;
હો દોનો જહાંકે તુમ સરદાર, હમે દીન રાહ દીખાવત હૈ.
સુલતાને મહમદશાહ પ્યારે, તુમ મેરે **નયન**કે હો તારે;
દીખલાદો જરા જલદીસેં તુમ, હમ દેખને રૂપ જો આવત હૈ.
મહેબુબ યે કહેતા હૈ દીલસે, ચોતરફ તુમારાહી નામ જપે;
હર મુલકમે તુમ જીસ જા પહોંચે, વહાં દીનકા ડંકા બજાવત હૈ.

કાસમપ્રાણ ૧૨૨

સુલતાનશાહ સુલતાં હમ દીલકો જમાં બૈઠે
આકર તુહી દે દરશન હમ દીલકો જમાં બૈઠે
એક મયહી નહી પ્યારે આલમ હય તેરા શયદા
મજગાંવકી બાડીકું હમ દીલકો જમાં બૈઠે
મહેશરમે કહેગા ખુદા માશુક હય તું મેરા
ગોદમે અલી શાહકી કીસ શોકસે જા બૈઠે
તારીફ કરે કાસમ તેરાહી ઉજાલા હય
કર પાર મેરા બેડા હય દરપે તેરે બૈઠે

કાસમપ્રાણ ૧૨૩

અહો સુલતાંનશા પ્યારા પુજારી હું તમારો છું,
પ્રાણજીવનો મંત્ર છે તુજ નામ પુજારી હું તમારો છું.
બહુરૂપી મૂર્તિ તારી રસીલી આંખમાં ધારી,
અહો સુલતાન દે દરશન પુજારી હું તમારો છું.
શાણા શીરતાજ હે મારા, કૃપા "કાસમ" પર દરશાવો;
લક્ષ્મીકાંત છો મારા, પુજારી હું તમારો છું.

" અલી " ૧૨૪

વેલોની અચ તું વીલાત મીંજા મૌલા
દીદાર દીશી દીલ ખુશ થીએ અલા અલા–વેલો.
પેલો પથરે અંઊ અરજ ગુજારીયાં
વેરી અમ કર આઉ વસીલે તોજે–વેલો.
મીઠડે નેહ સાંણુ મુકે ઇશક દે આલી
હીન ગોલેજો આઇએ તું વાલી–વેલો.

અરજ ગરજ મુંહીજી સુણ તું સાહેબ
રૂઅધે સભ મુહીજી રાતુ વીનનતીયું–વેલા.
મુજી દેહ દુખી તો ધારા નીમાંણી,
અચી વશ વચમે "અલી" એ દીઆણી–વેલા.

મુરાદ ૧૨૫

પ્રાણીયા કરજે સોચ વીચાર એટલો સમજી મનને માર
દોસ્ત છે થોડા દુશ્મન ઘણાને ઢોંગ સોંગનો નહી પાર
પગલેને ડગલે તપાશી ચાલો રસ્ત કાંટા અપાર–પ્રાણીયા.
સુખનાં સંગાતી દુખે નહી સાથી એવા ઘણા દોસદાર,
દેખાવે એકને ભાતરે બીજા જાહેરના બન્યા છે યાર–પ્રાણીયા.
ભીતરે દુશ્મન જાહેરનાં સંગાતી નાણાંનાં તાબેદાર
એકદીન તમથી જરા દુખ થાય કરે ઘડી ઘડી પુકાર–પ્રાણીયા.
તારા છે દુશ્મન માયાના સંગાથી એ છે દુનીયા પાર
ક્રોધ મોહ લોભ છે દીલની સંગાતે એ મોટી તરવાર–પ્રાણીયા.
એ ત્રણ દુષ્ટોએ દુનીયા બગાડીને બગાડયો સૌ સંસાર
એની લાલચમા સૌ ફસાણા માથે પાપનો ભાર–પ્રાણીયા.
ભવસાગરને તરી નવ જાણ્યા ને ઉતર્યા નહી પેલે પાર
જ્ઞાની ભગતો વળી સુરવિરો પડયા એ ને આધાર–પ્રાણીયા.
મુરાદ કહે છે સાંભળો નીશાળીયા ભૂલવો નહી ઉપકાર,
સુલતાન મહમદશાને તનમનથી ઓળખો ઉતરો પહેલે પાર–પ્રાણીયા.

પહેલો ભાગ સમાપ્ત.

ફુલબહાર ૧૨૬

મને દહાડી દરશન દેજોરે પ્રીતમ પ્યારા,

પ્રીતમ પ્યારા સકળથી છો ન્યારા;

દરશન આપો તો મારો જીવડો હું વારૂં રે,

ધોઈ પીઉં ચરણુ તમારા

રાંક દુર્બળ હું દાસ તમારો રે

તમે છો નાથ અમારા શાહ સુલતાન

રૂપ તમારૂં વ્હાલા ઘણું શું વખાણું રે

દીસો છો બ્રહ્મ અવતારા

તમારા મુખપર વ્હાલા શું શું વારૂં રે

ચંદ્ર સૂરજને સર્વે તારા

સ્વરૂપ તમારૂં વ્હાલા સર્વેથી ન્યારૂં રે

નામ શાહ સુલતાન નિરંજન નિરાકારા

તમારા કાજે તો વ્હાલા ફુલબહાર રે

ત્યાગ્યા છે સૌ સંસારા

આઈ. સી. મકરા

ફુલબહાર ૧૨૭

સાધુ જેને ખોળે છે તે આપ તું છે
તારા હુંપણામાં તે છાનું રહ્યું છે
જે બોલે છે તુજમાં હે બીજું નથી કોઇ
એવું સર્વે શાસ્ત્રનાં અંદર કહ્યું છે
તારા વિના બહાર નથી કોઇ બીજું
અનુભવ એવું ફુલબહારને થયું છે
તારા ઓઠે ઇશ્વરે છુપાયો છે જો તું
કનક જેમ કુંડલમાં ઢંકાઇ ગયું છે
તું જાગીને જો તારા અંદર શાહને
કે ચેતન જે હૃદયમાં ચમકી રહ્યું છે
તું તુજને જો ભુલે તો આતમને દેખે
એવું ફુલબહાર દાસે તો નિશ્ચે કહ્યું છે.

આઇ. સી. મકરા

અગાઉથી નામ નોંધાવો

થોડા વખતમાં બહાર પડશે

સાલગ્રેહ સંગ્રહ

ભાગ બીજો.

દાસ્તાને તિલિસ્મે હોશરૂબા—ઇસ કિતાબકી કિતનીહી તઅરિફ કી જાવે કુમુલ હય; ક્યું કે તમામ જમાના જાનતા હય કે યેહ તમામ હિન્દમેં મકબુલ હય. ઇસ કિતાબમેં અમીર હમજા સાહેબને અફરા સિયાબ જાદુગરકે તિલિસમાતોંકો ઉસ્સે લડકર ફના કિયાથા ઉસકા મજકુર હય. ઉમર ઐયારકી ઐયારીયે પઢકર હંસતે હંસતે લોટ ન જાય તો હમારા જીમ્મા, મુસલમાનોંકી બહાદુરીએ ઇસ્લામકા જોશ, મયાદાનેજંગકે સીન, ગરજકિતાબ ક્યા હય એક મરક્કા ખીંચ કર શાયરને આપકે સામને રખ દીયા હય. આશિકોંકી તો જાન હય. નજમો નઝર દોનોમેં કમાલ કિયા હુવા હય. એકબાર દેખને પરહી મુનહસિર હય. જયાદા તઅરિફ કરના ગોયા સોનેપર મુલમ્મા પઢાને કે બરાબર હય. જબાન, ઉર્દુ સહેલી હરકિસીકો સમઝ પડ શકતી હય. કાગજ ગ્લેઝ સુનેરી પુંઠા. રોયલ આઠ પેજી કે ૫૦૦ સફ્રેકી યહ કિતાબકે સિર્ફ રૂ. ૩—૦—૦ પોસ્ટેજ ૦—૪—૦.

અલફ લયલા—યા અની એક હજાર ઔર એક રાતકા એબડા ખજાના. શાયકીન! મશહુર અલફ લયલાકે નામસે શાયદહી કોઈ બે ખબર હોગા. યેહ વોહ કિતાબ હય જીસકીશાની આજ જમાને ભરમેં મીલના મુશકીલ હય. રંજીદા આરામ દેનેવાલા યહી એક નુસ્કા હય. દીલકો ખીંચનેવાલા સહરનુમાં કિસ્સોકા મૌજેં મારતાં સમંદર જીસકે લીયે મશહુર ઇંગ્રેજ ગ્લેડસ્ટન કહેતા હય કે " જો કોઇ બહોતહી ઉમ્દા કિતાબોકા આબ્જર કરનેકે લીયે અગર મુજસે યહ વોતો કભીભી મેં અલફ લયેલા કે રખે બગયર ન રહું." જીસને ન દેખી હય ઉસકે જેસા કમનસીબ કોઇ ન હોગા કી અજહદ ઉમ્દા હોને કે સાથ કિમત બહોત કમ રખનેમેં આઇ હય. સુનેરી જીલ્દ ઔર ઉમદા કાગજવાલી હે કિં. રૂ. ૩—૦—૦ ટપાલ ખર્ચ માફ.

મહાદેવ રામચંદ્ર જાગુષ્ટે બુકસેલર,

ત્રણ દરવાજા—**અમદાવાદ.**

ચાલુ જમાનાની નવી ફેશન.

ટોપીઓ.

દરેક કસબની ઉંચી જાતની મખમલની

જથાબંધ તથા છુટક વેપારી.

ટોપીઓ

ગૃહસ્થોને

ચાલુ વપરાશ

ના માટે ઉંચી

મખમલની ટોપી

ઓ હમેશ તૈયાર મ

ળશે. બહાર ગામના

ઓર્ડર પર પુરતું ધ્યાન

આપવામાં આવશે.

ટોપીઓ.

બચ્ચાંઓ સારૂ ઝીક કસબની ભરેલી

ટોપીઓ તૈયાર મળશે.

ખોજા ગુલામહુસેન હાશમ.

ખોજા જમાતખાના સામે—મુંબઇ.